ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@pobox.sk

Mestské noviny

október 2012, XIII. ročník

cena: 0,35 eur

Jedna z legiend hovorí, že keď v 14. storočí bolo mesto obliehané cudzími vojskami, dokázalo sa dlho a úspešne brániť. Útočníci preto rozmiestnili pri hradbách nálože. Vyšpehoval malý Bruselčan, ktorý sa vymočil na horiacu zápalnú šnúru a mesto zachránil. Menej je známe, že chlapček má o niekoľko ulíc mladšiu sestru, Jeanneke Pis (cikajúce dievča)... (*Viac čítajte na 6. str.*)

Odkúpenie nehnuteľnosti v Mikule pre potreby zriadenia sídla OZ Mikulčan sa v ostatnom období stáva stále sklo-ňovanejšou otázkou...

3

Znalecký posudok ohodnotil budovu slobodárne na 238 tis. eur. Ďalšie dve možnosti počítali s vyprázdnením budovy a následnou rekonštrukciou, ktorej náklady boli odhadnuté na 300 tis. eur...

4

Septembrové zasadnutie MsZ

Padlo rozhodnutie o slobodárni

Vo štvrtok 27. septembra sa konalo 20. zasadnutie železovského mestského zastupiteľstva. V úvode rokovania primátor informoval poslancov, že namiesto Moniky Szilvovej, ktorá odišla z postu ekonómky mesta, poveril vedením odboru ekonomiky Moniku Tomekovú. Podľa očakávaní bola opäť venovaná veľká pozornosť téme slobodárne. Primátor informoval prítomných, že rokoval s nájomníkmi, ktorí akceptovali zvýšenie nájomného, preto s nimi podpísal zmluvy do konca roka. Niekoľko poslancov sa vyjadrilo za to, aby bola budova slobodárne v čo najkratšom čase vyprázdnená a nehnuteľnosť predaná, túto alternatívu podporil Pavel Polka aj Ladislav Vékony. Géza Horváth sa pýtal na možnosť predaja len časti nehnuteľnosti. Podľa Petra Martosyho predaj by okamžite vyriešil problémy mesta,

→2

Najprv tancujúci členovia súborov, potom aj diváci zaplnili hlavné námestie v polovici septembra počas programu *Pohronská verbovačka*, odohrávajúceho sa ako železovské podujatie medzinárodného folklórneho festivalu "*takí sme*" **Foto: (ik)**

Výstavba radových rodinných domov Želiezovce „CSIKÓ KERT“.

Bližšie informácie: 0915 957 580

Cena: od 63 000,-

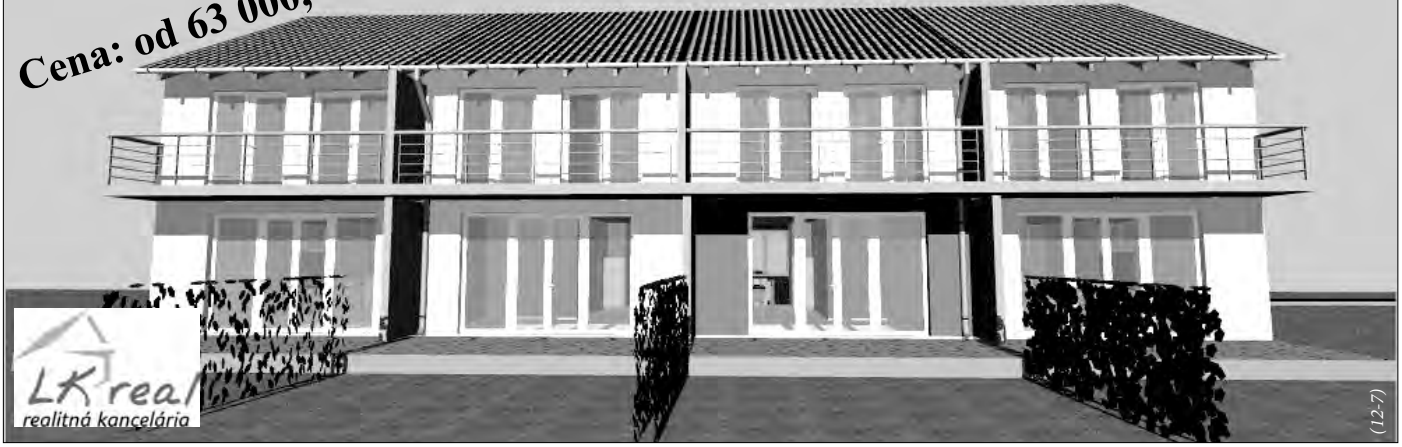

LK real realitná kancelária

(12-7)

Padlo rozhodnutie o slobodárni

1→

ale skomplikoval by problémy nájomníkov. Vyjadril sa, že zatiaľ mu chýbajú podrobné podklady k serióznemu rozhodnutiu. Podobne argumentoval Róbert Gulyás, podľa ktorého na rozhodovanie o tisícoch eur sú podklady predložené na rokovanie nedostatočné. V súvislosti s vyjadrením viacerých poslancov o nedostatku informácií k danému bodu primátor poznamenal, že práve tu je vidieť, že poslancom chýba komisia výstavby, ktorá by vedela pripraviť detailné podklady k rozhodovaniu. V pléne rezonovala otázka, či mesto vôbec má prostriedky na to, aby sa pustilo do rekonštrukcie objektu. Po krátkej prestávke sa poslanci zjednotili v názore na otázku slobodárne: uzniesli sa v tom zmysle, že primátorovi odporúčajú uzavrieť zmluvy s nájomníkmi do konca marca budúceho roka. Do januára musí odbor výstavby a územného rozvoja vypracovať technické, právne a organizačné východiská na možné nakladanie s budovou slobodárne. V otázke prípravy voľných priestorov v budove núdzovej ubytovne na Železničnej ulici sa MsZ rozhodlo postupovať podľa navrhnutej alternatívy počítajúcej s ponechaním pravého krídla budovy v súčasnom stave na súčasný účel. V prípade tuhých mrazov a v prípade, že by bol na území mesta niekto cez zimu bez domova, má sa mu umožniť prespať v niektorom z vykurovaných objektov mesta (núdzová ubytovňa, v prípade jej preplnenia klub dôchodcov, štadión, kultúrny dom vo Svodove a iné. Toto opatrenie si vyžiada náklady vo výške 300 eur.

Zmeny rozpočtu schválené

Poslanci sa zaoberali výročnou správou konsolidovanej účtovnej závierky mesta, pričom diskusia sa viedla o otázke výhodnosti napojenia ZŠ na vykurovací systém Tenerga, o výdavkoch na pohonné hmoty, stravovaní zamestnancov i vianočnej výzdobe mesta. MsZ schválilo výročnú správu a vzalo na vedomie informáciu, že dve organizácie mesta ukončili rok so stratou. „*Ide o CVČ, ktoré skončilo svoje hospodárenie so stratou 4055 eur. Strata vznikla na základe skutočnosti, že CVČ bolo zriadené 1. 7. 2010, od tohto termínu je povinné vytvárať odpisy, ktoré nemalo zo strany zakladateľa vykryté. Termín zriadenia organizácie mal tiež vplyv na to, že sa oproti roku 2010 mzdové náklady v tejto organizácii zdvojnásobili. Druhá účtovná jednotka, ktorá skončila svoje hospodárenie so stratou vo výške 7122,50 eur, je obchodná spoločnosť Ekoferment Železovce, s.r.o. a to z dôvodu, že v r. 2011 od svojho zriadenia nevykonávala žiadnu činnosť, a tak zriaďovacie náklady neboli pokryté príjmami*," píše sa vo výročnej správe konsolidovanej účtovnej závierky. MsZ zobralo 2. zmenu rozpočtu na vedomie spolu s informáciou, že zmenou rozpočtu sa nemení výška príjmov ani výdavkov. Zastupiteľstvo sa vrátilo k téme zmeny rozpočtu z dôvodu prijatia nových učiteliek do MŠ s VJM po tom, čo na minulom zasadnutí MsZ nebol návrh prijatý. Išlo o sumu 6200 eur, v návrhu použitých na mzdy nových zamestnancov znížením rozpočtu na šport a tlač mestských novín. Na otázku Róberta Gulyása, odkiaľ na túto položku mesto zoberie na budúci rok, vedúci odboru školstva Pavol Hostačný odpovedal, že zvýšenie počtu detí z minuloročných 48 na súčasných 62 by sa malo zohľadniť aj vo výške podielových daní. MsZ zobralo na vedomie dôvodovú správu a 3. zmenu rozpočtu schválilo. Schválilo aj štruktúru zastúpenia členov v školských radách a delegovalo členov za zriaďovateľa v jednotlivých školských radách. Schválilo 1. zmenu VZN č. 15/2009 o určení školských obvodov a VZN č. 1/2012 o ochrane ovzdušia. Schválilo doplnenie už schváleného uznesenia o prevode nehnuteľností o konkrétne mená kupujúcich, aby správa katastra mohla pokračovať v pozastavenom vkladovom konaní a rozhodlo o ďalších prevodoch nehnuteľností medzi mestom a občanmi.

Sídlo pre Mikulčana

Občianske združenie Mikulčan požiadalo mestské zastupiteľstvo o podporu pri možnom odkúpení nehnuteľnosti v Mikule, kde by si OZ mohlo zriadiť svoje sídlo a rodinný dom prerobiť na dom ľudových tradícií. Dom sa predáva za 35 000 eur, preto niekoľko poslancov vyjadrilo nedôveru v to, že mesto by dokázalo za súčasnej situácie odkúpenie financovať. MsZ nakoniec súhlasilo so zámerom zaradiť rodinný dom do zoznamu nehnuteľností, plánovaných na odkúpenie mestom. Zobralo na vedomie informatívnu správu hlavnej kontrolórky o vykonaných opatreniach súvisiacich s dodávkou tepla pre ZŠ na Mierovej ulici. Zo správy vyplynulo, že koncom októbra bude ukončená zmluva s doterajším dodávateľom – C-Therm Chmelovics Peter a uzavrie zmluvu so spoločnosťou Teplo GGE (bývalé Tenergo).

Zápach sa šíril z polí

V rámci interpelácií sa Vojtech Tomašovič spýtal na to, ako sa podarilo mestu riešiť problém zápachu na Karoline. Podľa primátora, ktorého informoval starosta Hronoviec, sú nádrže vyprázdnené, napriek tomu bol v priebehu septembra zápach cítiť po širokom okolí. Spôsobilo ho to, že biohnojivo aplikované na priľahlých pozemkoch nebolo okamžite zapracované do zeme. V diskusii sa poslanci vrátili tak k téme Karoliny, ako aj k otázke odkúpenia nehnuteľnosti v Mikule pre OZ Mikulčan. Pavel Polka opäť nastolil tému potreby výroby a vytýčenia mestských vlajok na niektoré mestské budovy. V závere zasadnutia sa k slovu prihlásil obyvateľ slobodárne, ktorý poslancom priblížil život v tomto objekte z pohľadu nájomníka, ktorý nemá inú možnosť bývania napriek tomu, že už pred 16 rokmi podal žiadosť o pridelenie bytu. Podľa neho riadne platiaci nájomníci trpia kvôli neplatičom, ktorým boli pridelené byty bez skúmania ich príjmu a teda schopnosti uhrádzať nájomné. Zasadnutie uzavrel primátor po 6 hodinách rokovania.

(ik)

Záchody by nemali zaťažiť rozpočet

Zámena pozemkov, na ktorých sa nachádzajú tenisové kurty za pozemok v tesnej blízkosti budovy mestského múzea a následná výstavba hygienických zariadení by si nemala vyžiadať ďalšie nároky na financie z rozpočtu. Vyplýva to zo správy o kontrole plnenia uznesení, predloženej na septembrové rokovanie zastupiteľstva. V súčasnosti sa vyhotovuje znalecký posudok, určujúci všeobecnú hodnotu pozemkov. Následne budú vyhotovené geometrické plány, ktoré majú slúžiť na stanovenie rozlôh parciel, určených na výmenu medzi mestom a spoločnosťou Euro Energy Slovakia, s.r.o. Podľa správy majú byť výmery zamieňaných plôch také, aby cenové vyrovnanie umožnilo výstavbu hygienických zariadení bez ďalších nárokov na rozpočet. Po vyhotovení znaleckých posudkov a geometrických plánov, následných konzultáciách a dohode medzi stranami sa pripraví návrh zmluvy, ktorý sa zastupiteľstvu predloží spolu návrhom na postup pri prevode majetku medzi mestom a spoločnosťou EES.

Podľa vedúcej odboru výstavby a územného rozvoja Emese Gubíkovej je ťažké odhadnúť časový harmonogram jednotlivých činností, keďže mnohé závisia od externých faktorov. „*Po prijatí zastupiteľstvom sa zmluva podá na katastrálny úrad, ktorý má 60 dní na vykonanie rozhodnutia. Súbežne s tým sa však už môžu vyhotoviť aj stavebné projekty*

hygienických zariadení," dodáva. Ak sa nevyskytnú komplikácie týkajúce sa zámeny pozemkov, výstavba hygienických zariadení by sa mohla uskutočniť v budúcom roku. ***(ik)***

Podpora neziskoviek tu je. Nie však rovnomerná...

„*Na kultúru a Dom kultúry v Želiezovciach dáva mesto 2,5 až 3 milióny (korún) ročne, takisto Mestský športový klub dostáva rádovo 1,5 milióna. Tieto výdavky sú vlastne podporou občianskych združení v meste. Je preto potrebné, aby sme tieto ´nezrovnalosti´ dali na správnu mieru, keď práve zástupcovia tých občianskych združení, ktoré sú takýmto spôsobom podporované mestom, verejne vyhlasujú, že od mesta nič nedostávajú*," vyhlásil primátor na margo kritiky, ktorá verejne odznela na Pohronskej verbovačke, konanej na námestí v polovici septembra. Podľa primátora energie, údržba, personálne zabezpečenie Domu kultúry a športového areálu je vlastne podporou činnosti občianskych združení. „V*yhlásiť, že mesto nepodporuje tieto združenia je nekorektné a neseriózne. Keby to vyhlásili rybári, strelci, tenisti, že mesto ich občianske združenia nepodporuje, bolo by to oprávnené. Už roky tu vládnu také pomery, že niektorí preferovaní dostávajú neuveriteľné sumy, pričom podčiarkujem, že podľa zákona sú mestá povinné vytvárať podmienky na šport a kultúru, nie prevádzkovať budovy*," povedal Pavel Bakonyi a dodal, že túto situáciu treba riešiť. „*Rád by som podporil všetky občianske združenia formou dotácií, ale keď je mesto v mínuse, znamenalo by to porušenie rozpočtovej disciplíny. Na to, aby sme mohli dať občianskym združeniam viac, musíme vytvoriť podmienky. Tie však nevytvorím škrtaním výdavkov, ale zabezpečením ďalších príjmov*," dodal primátor.

(ik)

Uznesenie aj o neprijatí uznesenia?

Keď zastupiteľstvo neprijalo na svojom augustovom zasadnutí žiadne uznesenie k otázke ďalšieho osudu slobodárne, do uznesenia k tomuto bodu sa dostala iba informácia, že MsZ zvolilo komisiu na spočítanie hlasov v tajnom hlasovaní poslancov. Podľa niektorých poslancov sa na základe tejto informácie nedá z uznesenia dopátrať ani toho, o čom vlastne tajné hlasovanie prebiehalo. Podľa Pavla Polku v uznesení chýba veta o tom, že návrh nebol prijatý. Podľa zapisovateľky rokovaní mestského zastupiteľstva, do uznesenia sa dostávajú iba schválené návrhy, pretože práve schválením v zastupiteľstve sa dostanú na úroveň uznesení. Neschválené návrhy nemôžu figurovať v uznesení, tie sú, ako aj obsah rozpravy, súčasťou zápisnice.

Pred niekoľkými rokmi riešilo zastupiteľstvo v Želiezovciach návrhy, aby aj zápisnice boli dostupné na internete, vtedy sa však poslanci dohodli, že okrem uznesení sa budú zverejňovať iba materiály k rokovaniu. Výpovedné informácie o dianí na zasadnutiach by poskytlo uznesenie spolu so zápisnicou, o takéto rozšírené informovanie však doteraz nebol záujem zo strany verejnosti. Občania si zápisnicu môžu vyžiadať na mestskom úrade.

(ik)

Sídlo pre OZ Mikulčan: rysujú sa kontúry

Odkúpenie nehnuteľnosti v Mikule pre potreby zriadenia sídla OZ Mikulčan sa v ostatnom období stáva stále skloňovanejšou otázkou, najmä po tom, čo členovia združenia našli vhodný objekt v centre mestskej časti. Rodinný dom na Mikulskej ulici je na predaj a aj majitelia, aj Mikulčania by boli najradšej, keby práve v ňom mohol Mikulčan fungovať. Pred mesiacom OZ požiadalo mesto o podporu pri možnom odkúpení nehnuteľnosti. „*Želiezovce majú svoj dom kultúry, takisto vo Svodove je kultúrny dom a náklady spojené s týmito budovami sa financujú z mestského rozpočtu. Je preto oprávnené, aby aj Mikula mala takúto príležitosť*," vyhlásil primátor na septembrovom zasadnutí MsZ. Pavel Polka sa na tomto zasadnutí vyjadril, že podporí tento zámer, lebo tradície treba zachovávať, zároveň však dodal, že je škoda, že na záchody pri múzeu, kde bol rozpočet nižší, sa podpora musela hľadať oveľa dlhšie. Géza Horváth poznamenal, že sa počas roka nenašli prostriedky na podporu všetkých občianskych združení a týmto rozhodnutím sa má podporiť len jedno OZ. Ladislav Vékony sa na otázku pozrel z iného uhla: „*Mikulčan nežiada, aby sme pre nich kúpili nehnuteľnosť. Po odkúpení by to bola mestská budova, oni by ju užívali, ako OZ Svodov užíva kultúrny dom vo Svodove a iné občianske združenia užívajú Dom kultúry v meste. Mikulčania takúto možnosť v súčasnosti nemajú. Nehnuteľnosť by chceli využiť aj ako ľudový dom, takže vlastne by sme mali druhé múzeum*." Podľa Petra Martosyho sa opäť rozdeľujú virtuálne peniaze – i keď sa vie, že peniaze mesto teraz na to nemá, ide sa hlasovať o odkúpení nehnuteľnosti. Otázka sa podľa neho bude dať riešiť, keď budú na to financie.

„*V tom prípade však budeme musieť urobiť nejaký poradovník, pretože už predtým sme si povedali, že budú tie záchody pri múzeu, že budú domy smútku, teraz nehnuteľnosť. Keď financie budú v kapitálovom rozpočte, tak do radu, ako sme ich schválili, ich môžeme realizovať*," povedal bývalý predseda ekonomickej komisie a navrhol, aby MsZ zaevidovalo tento prípad a aby bol v najbližšom možnom termíne spracovaný prehľad o schválených projektoch kapitálového charakteru a ich poradí. Predseda OZ Mikulčan Pavol Ivan vyhlásil, že zámerom združenia pri podaní žiadosti nebolo prinútiť mesto odkúpiť danú nehnuteľnosť, len dať ponuku, ktorá je teraz aktuálna a zdá sa byť aj výhodná, keďže v dome z roku 1928 je autentický nábytok, rôzne poľnohospodárske náradie a pomôcky z toho obdobia a mohol by sa využiť aj ako ľudový dom. Na žiadosť reagovalo zastupiteľstvo vyjadrením súhlasu so zaradením domu do zoznamu nehnuteľností, ktoré mesto plánuje získať do majetku, čím deklarovalo svoj zámer podporiť zriadenie určitého komunitného centra v mestskej časti Mikula, avšak ešte nepristúpilo k samotnému odkúpeniu. Otázkou už len zostáva, či súčasným majiteľom vydrží lokálpatriotizmus dostatočne dlho na to, aby vyčkali, kým sa mesto finančne posilní a dohodne na odkúpení, resp. či by nebolo účelnejšie nájsť iné riešenie, napr. uzavrieť na neobývanú nehnuteľnosť zmluvu o prenájme s opciou na prednostné odkúpenie v budúcnosti alebo rozmýšľať o štruktúre podobnej lízingu nehnuteľnosti.

(ik)

Nájomníci v slobodárni platia viac, ale zatiaľ zostávajú. Do marca...

Nájomníci v slobodárni sa ešte nemusia sťahovať, ako to predpokladalo uznesenie z júnového zasadnutia MsZ. Na augustovom zasadnutí mestského zastupiteľstva poslanci o slobodárni neprijali nové uznesenie, zostalo teda v platnosti uznesenie z júna, podľa ktorého odporučili primátorovi podpísať nájomné zmluvy len do konca septembra a pre nájomníkov pripraviť priestory v núdzovej ubytovni. Na augustovej schôdzi primátor vyhlásil, že odporúčanie MsZ môže, ale nemusí vziať do úvahy pri rozhodovaní o nájomných zmluvách. Prisľúbil, že sa s nájomníkmi stretne a na základe týchto rokovaní rozhodne o predĺžení, resp. nepredĺžení nájomných zmlúv. To sa aj stalo a keďže podľa primátora nájomníci akceptovali v priemere 6 %-né zvýšenie nájomného, podpísal s nimi nájomné zmluvy na ďalšie tri mesiace, do konca roka 2012. Príjem z vyššieho nájomného by mal podľa kalkulácií MsÚ vykryť všetky výdavky spojené s réžiou budovy.

Na septembrovom zasadnutí MsZ sa poslanci mali rozhodnúť pre niektorú spomedzi mestským úradom navrhnutých štyroch alternatív využitia slobodárne. Jednou z možností bolo vyhlásenie budovy za prebytočnú a jej odpredaj verejnou súťažou. Znalecký posudok ohodnotil budovu slobodárne na 238 tis. eur. Ďalšie dve možnosti počítali s vyprázdnením budovy a následnou rekonštrukciou, ktorej náklady boli odhadnuté na 300 tis. eur, rozdiel bol len v návrhu využitia po obnove. Ďalšou možnosťou navrhnutou MsÚ bola postupná rekonštrukcia objektu spojená s postupným premiestňovaním ubytovaných.

Niekoľko poslancov sa na septembrovej schôdzi vyjadrilo, že od primátora očakávali vyriešenie situácie, keď už neakceptoval odporúčanie zastupiteľstva a zmluvy podpísal na ďalšie obdobie. „*Ten problém som aj vyriešil, zmluvy sú podpísané, každý z ubytovaných akceptoval zvýšené nájomné a s dlžníkmi sme podpísali nové splátkové kalendáre. Po zvýšení nájomného sa z rozpočtu mesta nemusí doplácať na režijné náklady budovy. Teraz musí rozhodnúť zastupiteľstvo o tom, čo ďalej. Otázkou je, či chceme rekonštruovať slobodáreň, a keď áno, akou cestou, postupne alebo naraz*," vyhlásil primátor na zasadnutí, na ktorom sa zúčastnila asi desiatka nájomníkov bytov v slobodárni. Má mesto na to, aby túto budovu reštaurovalo? – táto otázka rezonovala v diskusných príspevkoch viacerých poslancov. Pavel Polka navrhol budovu predať a z výťažku zrekonštruovať núdzovú ubytovňu, k predaju sa priklonil aj Ladislav Vékony. Géza Horváth navrhol preskúmať možnosť predaja iba časti budovy a rekonštrukcie druhej časti. Peter Martosy považoval za najdôležitejšie preskúmať, odkiaľ by mesto

mohlo získať prostriedky na rekonštrukciu. Budovu považuje za lukratívny majetok mesta, preto predaj je podľa neho iba krajným riešením, keď bude zrejmé, že mesto nemá na rekonštrukciu. Vyhlásil tiež, že neverí, že prostriedky z prípadného predaja budú využité v zmysle rozpočtu, ktorý podľa neho žije už len z postupného predaja majetku. Jeho vyhlásenie označil primátor za dezinformáciu a šírenie poplašných správ, pričom dodal, že finančná situácia mesta sa zlepšila: za uplynulé obdobie sa podarilo znížiť záväzky mesta z 350 tis. eur na 190 tis. eur.

MsZ sa dokázalo zjednotiť v názore, aby boli nájomné zmluvy predĺžené o ďalší štvrťrok, do konca marca 2013. Uznesením v tomto duchu sa získal čas na hľadanie možností a prostriedkov v budúcoročnom rozpočte na prípadnú rekonštrukciu objektu, resp. iného dobrého rozhodnutia o osude slobodárne. ***(ik)***

Pokojný mesiac

August bol z pohľadu verejného poriadku v meste jeden z najpokojnejších mesiacov tohto roka. Svedčí o tom aj správa o činnosti mestskej polície za daný mesiac. Mestskí policajti riešili len 7 priestupkov, z toho štyri prípady riešili napomenutím a 3 v blokovom konaní. V rámci neho vybrali 30 eur na blokových pokutách. V 77 prípadoch kontrolovali dodržiavanie otváracích hodín reštauračných zariadení, skontrolovali totožnosť 43 osôb a vykonali 147 kontrol mestských objektov a v spolupráci s PZ SR zabezpečili bezpečnosť cestnej premávky na začiatku školského roka. Mestská polícia spolupracuje s SBS-kou činnou na území mesta. V rámci tejto spolupráce vykonala 18 kontrol v objektoch napojených na pult centralizovanej ochrany tejto SBS. ***(ik)***

Dom kultúry v Želiezovciach Vás pozýva na koncert skupiny Fragile, ktorý sa uskutoční 3. 11. 2012 o 15:00 hod. Vstupné: 10 €. Predpredaj v Dome kultúry, informácie na tel. č. 036/7711099, 0905 243 969, 0915 189 209.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach organizuje 24. a 25. októbra burzu informácií a práce. V rámci podujatia sa uskutoční prezentácia študijných a učebných odborov Stredných škôl i prezentácia zamestnávateľov v regióne.

17. októbra 2012 o 16:30 hod. v Dome kultúry v Želiezovciach sa uskutoční už 77. stretnutie Literárnej kaviarne. Hosťom bude tentokrát spisovateľka Jana Chmelová.

Po necelých troch mesiacoch rekonštrukcie sa expozitúra Slovenskej sporiteľne v posledných septembrových dňoch presťahovala naspäť do svojho sídla. V rámci rekonštrukčných prác bol vchod objektu presunutý na priečelie budovy, boli vymenené okná, dvere, vnútorné zariadenie, obnovila sa fasáda a bol zriadený bezbariérový vchod. Bankomat bol umiestnený na západnú stranu budovy vedľa bývalého vchodu. ***(ik)***

Organizátori sľubujú, iní za nich pracujú

Dňa 22.9.2012 na podnet dvoch iniciatívnych mladých mužov – Tomáša Baku a Richarda Galatu – bolo zorganizované čistenie potoka Vrbovec v našom parku. Ak si však niekto myslí, že by si títo mladí muži za tak famózny nápad zaslúžili pochvalu, je na veľkom omyle! Z pohľadu šedej eminencie vám opíšem priebeh akcie. A aby to bolo fér, nebudem sa skrývať za anonym a hneď na úvod oznamujem, že pracujem na Mestskom úrade v Železiezovciach.

Keď si menovaní mladí páni zmysleli, že stav potoka v parku je neúnosný a treba s tým niečo predsa robiť, boli to len silné slová – hlavne tie o robote. Viem, že potok nevyzerá dobre – to vidíme všetci, no možno nie všetci vieme, že potok a jeho údržba patrí do kompetencie Správy povodia Hrona a že akýkoľvek zásah v Železiezovskom parku je potrebné vopred nahlásiť Štátnej ochrane prírody vzhľadom na jeho 3. stupeň ochrany. Tiež si treba pýtať povolenie na akýkoľvek zásah v ňom. Napriek tomu sa vedenie mesta rozhodlo, že okrem výziev na papieri a počúvania výhovoriek, ako sa čo nedá, túto šľachetnú myšlienku podporí a spraví všetko preto, aby podporilo mladých ľudí, ktorí prejavili záujem pomôcť. Čo to v praxi znamenalo? Mesto zabezpečilo kontajnery (nebudem tu písať o tom, koľko jeden stojí), všetky pracovné pomôcky od rukavíc cez vrecia až po hrable, vidly, lopaty a v neposlednom rade na požiadanie iniciatívnych mladých pánov aj občerstvenie vo forme guláša pre avizovaný počet 29 ľudí. Možno len trpko skonštatovať, že napriek tomu, že v rozpočte mesta na túto akciu peniaze vyčlenené neboli, mesto si potok vyčistilo! Sami najväčší iniciátori a dovolím si verejne tvrdiť, že aj klamári, neprišli a neprišiel nik, s kým pôvodne počítali. Ostalo to na meste, železiezovských bikeroch a pár dobrých ľuďoch, ktorí prišli pomôcť. Bolo nás spolu 23 a iba jeden z nás poznal avizovaných organizátorov.

Je mi z toho zle ešte aj teraz a nech ešte niekto s obdobnou iniciatívou skúsi prísť – osobne ho vypoklonkujem z dverí – lebo nech sa mesto akokoľvek snaží, či už cez Deň Zeme alebo inak, ľudia sa nezmenia – sľubovať je ľahké, priložiť však ruku k dielu bolí – a to nie len tých 29 sľúbených ľudí.

Ďakujem všetkým, čo tam boli a pomohli, pracovníkom a aktivačným pracovníkom mesta a zvlášť: manželom Lukáčovcom, Tiborovi Pišákovi, Pavlovi Koperdákovi, rodinke Roczkóovej, Deziderovi Porubskému a samozrejme bikerom z Ironsheep Crew v Železiezovciach.

Jana Kišďurková

Za práva slušných

Zvyšujúca sa agresivita, pribúdajúce prejavy obmedzujúce ústavou garantované práva slušných občanov boli pohnútky, ktoré viedli primátora Partizánskeho Jozefa Božíka k iniciovaniu petície občanov za prehĺbenie ochrany práv slušných ľudí. Petičná akcia bola odštartovaná začiatkom septembra, jej cieľom je pozbierať 100 000 podpisov na podporu iniciatívy. „*Nechceme sa na to už nečinne pozerať a preto zbierame podpisy. Našim cieľom je 100 000 podpisov, aby sme primäli Národnú radu Slovenskej republiky zaoberať sa požadovanou zmenou legislatívy. Dozrel čas na ochranu práv slušných ľudí pred asociálmi a na sprísnenie trestov asociálov obmedzujúcich ľudské práva väčšiny slušných občanov SR*," vyhlásil primátor Partizánskeho v liste, ktorým oslovil primátorov a starostov Slovenska so žiadosťou o podporu petičnej akcie. „*Do petície sa môžu zapojiť občania SR, ktorí do tabuľky uvedú svoje meno, priezvisko, trvalý pobyt a podpis. Petíciu môžu podpísať aj občania mladší ako 18 rokov, pokiaľ textu petície rozumejú. Nám v Partizánskom sa osvedčila spolupráca s organizáciami 3. sektora (Jednota dôchodcov Slovenska, Matica slovenská, Zväz telesne postihnutých, športové kluby a pod.), ktoré sa aktívne zapájajú do spoločenského života v meste a pomáhajú nám riešiť aj túto tému*," dodáva Jozef Božík. Podľa jeho sekretariátu chceli 100 000 podpisov získať do konca septembra, ak sa im to nepodarí, petícia bude pokračovať. Petíciu je možné podpísať aj na Mestskom úrade v Železiezovciach.

(ik)

Starostlivosť o zeleň po novom. Alebo skôr po starom?

Na dvore budovy bývalej Materskej školy vo Svodove sa pravidelne pásli ovce – odznelo na verejnom zasadnutí MsZ v Železiezovciach pri prerokovaní žiadosti podnikateľky o prenájom objektu. Ovce tam boli preto, aby sa areál nemusel kosiť, vysvetlil člen Občianskeho združenia Svodov a zároveň poslanec Ladislav Vékony. OZ Svodov občas využívalo areál na rôzne podujatia a zrejme tak fakt, že združenie neoplýva nadbytočnými financiami, ako aj zdravý pohľad na situáciu, ho podnietili využiť tento racionálny spôsob riešenia údržby verejnej zelene. Zjednodušene povedané: aby aj ovca zostala sýta, aj benzín sa ušetril.

Podobné riešenia využíva mnoho miest po celom svete, napríklad aj česká metropola Praha alebo taliansky Turín a podobné riešenie hľadalo aj naše mesto pred niekoľkými rokmi na údržbu zelene pri Hrone. Pilotným projektom Železiezoviec v tejto oblasti bolo umiestnenie koní do areálu autokempingu na niekoľko týždňov vlani v takomto období. Vtedy sa predstavitelia a pracovníci mesta dohodli so zamestnancami Psychiatrickej nemocnice v Hronovciach, že časť koní, využívaných v tejto inštitúcii na terapeutické účely, bude na určité obdobie umiestnená v železiezovskom kempingu, kde je pre ne k dispozícii dostatok pastvy. Využitím koní namiesto kosačiek v autokempingu tak vlani mesto ušetrilo asi 1200 eur. I keď ide o pomerne jednoduché riešenie občas zložitej otázky, v nezávislom hodnotení úsporných opatrení by tento krok určite získal viac bodov ako najjednoduchšie – personálne zoštíhľovanie. Samozrejme treba dodať, že možnosti úspor týmto spôsobom sú limitované, avšak zaváži nielen ekonomické, ale aj ekologické hľadisko. Výhrou pre ľudstvo je už situácia, keď si tieto dve neprotirečia.

V tomto roku sa spolupráca s PN Hronovce pri využití koní pre rôzne prekážky nemohla zopakovať, avšak zrejme aj naďalej zostáva takáto možnosť, z ktorej získavajú obe zúčastnené strany, vhodná na realizovanie. Alebo aspoň na hľadanie príležitostí na jej realizáciu.

Ladislav Levicky

Gymnázium Komenského v projekte Comenius

Gymnázium J. A. Komenského s VJM v Železiezovciach sa pod vedením Kláry Bogolepovovej zúčastňuje medzinárodného projektu v rámci programu Comenius. 1. októbra privítalo delegácie z ďalších účastníckych organizácií. Železiezovčania realizujú projekt v spolupráci s nemeckou, belgickou a španielskou školou. Projekt je tretím úspešným pokusom gymnázia o spoluprácu so zahraničnými školami, jeho cieľom je vzájomné poznávanie účastníkov prostredníctvom projektových stretnutí v sídle jednotlivých účastníkov. Hostí z partnerských škôl slávnostne privítali v prvý októbrový deň v Dome kultúry za účasti študentov a pedagógov gymnázia. Prítomných pozdravil aj primátor mesta a riaditeľka gymnázia Katarína Cserbová. Obaja zdôraznili, že medzinárodná spolupráca je najlepším prostriedkom pre vzájomné spoznávanie, odhaľovanie európskych súvislostí spätých s vlastnou históriou i živnou pôdou pre nové nápady a skúsenosti. V rámci privítania hostí pripravila železiezovská škola program, v ktorom vystúpil Detský zbor F. Schuberta a študenti gymnázia. ***(ik)***

Waffle, pivo, čokoláda a európske inštitúcie

Keď sa povie Brusel, v mysli sa nám vynoria európske inštitúcie – Európsky parlament, Európska komisia a Európska rada. Hoci o nich počujeme a čítame často, podľa slovenských euroúradníkov má radový občan stále málo informácií o dianí na pôde týchto inštitúcií. Belgicko a aj jej hlavné mesto Brusel sú však známe aj chutnou čokoládou, pivom a belgickým waffle. To všetko sme ochutnali počas pracovnej návštevy novinárov v európskych inštitúciách, zorganizovanou zastúpením Európskej komisie na Slovensku. Medzi 16 vybranými novinármi zo Slovenska, najmä predstaviteľmi celoštátnych písaných a elektronických médií, tlačových agentúr, bol aj šéfredaktor železovských mestských novín.

Čo urobí turista, „účastník zájazdu", keď po večernom príchode do hotela zmeškáš stretnutie pri recepcii a ostatní, okrem tých, ktorí preferujú oddych pred poznaním, sa už pobrali do mesta spoločne? Vyberie sa poznávať večernú metropolu na vlastnú päsť. Z mrzutosti tak jeho nálada môže prerásť do zdravej–dravej zvedavosti, podporenej nezávislosťou, oslobodzujúcou spod povinnosti komukoľvek sa podriaďovať pri potulkách, „chlapsky" statočne postávať pred obchodmi a tráviť čas čakaním na ženskú časť osadenstva – manželku–partnerku–kolegyňu–známu... a tak ďalej. To všetko odpadá, osamoteného pútnika v neznámom prostredí opantá absolútna voľnosť pri výbere (hádaní) trasy, vnemov a objektov záujmu. Daňou za to je nemožnosť poradiť sa v prípade potreby...

Námestie Schuman je centrom štvrte, v ktorej sa nachádzajú rôzne európske inštitúcie, ďalších organizácií určitým spôsobom spojených v Európskou úniou a zastúpenia členských štátov. Pomenované je po Robertovi Schumanovi, francúzskom politikovi, považovanom za duchovného otca Európskej únie, ktorý bol prvým predsedom Európskeho parlamentu. V orgánoch EÚ je v Bruseli zamestnaných asi 15 000 ľudí, z toho až tri štvrtiny cudzincov a z nich asi 250–300 Slovákov. V tesnej blízkosti námestia sa nachádza

Berlaymont, sídlo Európskej komisie, postavený v 60-tych rokoch minulého storočia na mieste kláštora Dames du Berlaymont, podľa ktorého bol pomenovaný.

Metrom sa za pár minút dostaneme k centrálnemu nádražiu, blízko ktorého sa nachádza gotická Cathédrale St-Michel (katedrála sv. Michala), pripomínajúca trochu parížsky Notre-Dame. Victor Hugo označil bruselskú katedrálu za štýlovo najvernejšiu stavbu gotického kostola. Osvetlený monumentálny kostol je večer o desiatej pre návštevníka bez mapy veľmi dobrým orientačným bodom. Prejdeme len dve ulice a ocitáme sa na Grand Place. Ulice vedúce na turistami najvyhľadávanejšie miesto v Bruseli sú lemované hotelmi, reštauráciami (v nich letné terasy vraj fungujú aj v zime, ktorá je však oproti našej mierna), predajne suvenírov... a čokolády. Predajne s čokoládou sú krásne aj na pohľad, čokoládové fontány vo výkladoch nenechajú nikoho chladným, dizajnom a vôňami priamo vťahujú návštevníkov dovnútra možno viac ako agresívni čašníci o niekoľko ulíc ďalej, ktorí sú menej fyzicky zdatných turistov schopní vtiahnuť do svojich reštaurácií a posadiť k stolu skôr, ako si uvedomia, že pôvodne mali iný cieľ. Ale späť k obchodom s čokoládou – v mnohých sú rôzne druhy vyložené, môžu sa ochutnať... Predavačka – v takmer všetkých takýchto obchodoch v rovnakej čokoládovo hnedej uniforme – nezazerá, ak niekto ochutná, ale nekúpi. Vie, že kto raz ochutná pravú belgickú čokoládu, ten si ju skôr či neskôr aj kúpi a mnoho nakupujúcich turistov tak učiní práve v jej obchode.

Byť v Belgicku a neochutnať waffle je ako v Londýne necestovať double-deckerom, v Ríme si nedať pizzu, v Prahe pivo či vo Viedni kávu. Proste hriech. Tiež ich ponúkajú na každom kroku, v každom obchodíku dostaneme množstvo druhov. S horkou čokoládou a šľahačkou je vynikajúce a aj dostatočne nasýti. Po čokoládových ochutnávkach a waffle, nasýtený sladkosťami akosi lepšie odolávam vábivým vôňam a konečne sa dostávam na Veľké námestie. Aby zážitok bol „nefalšovaný belgický", začína pršať, čo sa tu deje veľmi často. Kto v Bruseli nepracuje, závidí tým, ktorí tam pracujú, mnohí z nich však čakajú na príležitosť vrátiť sa domov, a to najmä kvôli počasiu. Hovorí sa, že môže prejsť aj niekoľko týždňov bez toho, aby Bruselčania videli slnko a denná nádielka dažďa je samozrejmosťou. Prvý zážitok z Grand Place bol teda autentický. Krásne (možno až príliš) zdobené cechové domy sú pôsobivé, tvoria architektonicky harmonický celok. Pred polnocou a v daždi mám možnosť námestie vidieť takmer prázdne, bez turistov, taký pohľad sa asi nenaskytne každému návštevníkovi. Pred polnocou sám v centre cudzieho veľkomesta – to môže byť aj nebezpečné, to si však uvedomujem až vtedy, keď vidím, koľko policajtov sa prechádza námestím, čo zas napovedá o pravom opaku.

Iba dve ulice od námestia sa nachádza asi najznámejšia atrakcia mesta – Manneken Pis (cikajúci chlapček). Existuje niekoľko legiend o tejto soške, ktorá prekvapí návštevníkov svojím malým rozmerom. Z času na čas ho oblečú do rôznych šiat – jeho šatník obsahuje už niekoľko sto kostýmov. Prísť o dva dni skôr, videl by som ho v mexickom kroji... Jedna z legiend hovorí, že keď v 14. storočí bolo mesto obliehané cudzími vojskami, dokázalo sa dlho a úspešne brániť. Útočníci preto rozmiestnili pri hradbách nálože. Pri tejto činnosti ich špehoval malý Bruselčan, ktorý sa vymočil na horiacu zápalnú šnúru a mesto zachránil. Menej je známe, že chlapček má o niekoľko ulíc mladšiu sestru, Jeanneke Pis (cikajúce dievča) a vraj je v meste umiestnený aj Zinneke Pis (cikajúci pes), o tom som sa však vlastnými očami nepresvedčil.

Na záver snáď niečo o belgickom pive, o ktorom by sa podľa fajnšmekrov dali napísať celé knihy. Hovorí sa, že v Belgicku nájdeme niekoľko stoviek druhov pív – všetkých možných typov. Naša ochutnávka piva (na druhý deň, už v sprievode kolegov) však pozostávala z jednej pivárne a jedného druhu piva, preto zážitok v tejto oblasti je dosť chudobný. Navyše – a tu sa prejavila negatívna stránka skupinového efektu – sa väčšina našej skupiny rozhodla ísť do pivárne hneď oproti ďalšej bruselskej atrakcii – Delirium Cafe, kde bolo dostatočne rušno, ale nejaký stôl by sa bol našiel. V roku 2004 sa tento podnik zapísal do Guinnesovej knihy rekordov ako bar, kde ponúkajú 2004 druhov piva. Hlasujúca väčšina našej skupiny to však nevedela a obsadila centrálny stôl v prázdnej(!) pivárni oproti. Že piváreň na takom mieste je prázdna, to hovorí samo za seba. Mimochodom, za asi dve decilitre višňového piva sa platí vyše troch eur, bez obsluhy... Ak raz náhodou pôjdete okolo, radšej skúste Delirium Cafe.

Nuž, každá skúsenosť je skúsenosť, oficiálny program dovolil venovať sa prehliadke mesta len okrajovo. Nepodarilo sa spoznať pivnú kultúru, neodolať čašníkom vábiacim na skvelé gastrozážitky, ochutnať hranolky, o ktorých miestni tvrdia, že je to belgický vynález a pozrieť si ďalšie pamätihodnosti mesta, napríklad Atomium. Pýtalo by si to ďalšiu návštevu. Snáď...

Ladislav Levicky

Minister vnútra predstavil v Bruseli ESO

Podpredseda vlády a minister vnútra Slovenskej republiky Robert Kaliňák v dňoch 19. - 20. septembra 2012 uskutočnil pracovné stretnutia v Bruseli, kde predstavil vládou schválený návrh reformy verejnej správy, známej ako ESO. Na pôde Európskej komisie sa stretol s jej generálnou tajomníčkou Catherine Day, podpredsedom Európskej komisie Marošom Šefčovičom a komisárom pre regionálny rozvoj Johannesom Hahnom. Zámerom vládneho programu ESO - efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa je zjednodušiť kontakt občana so štátnou správou a zároveň zvýšiť transparentnosť a efektívnosť vynakladania verejných prostriedkov na štátnu správu. „*Reforma štátnej správy je zásadná otázka aj z pohľadu európskych inštitúcií, máme šancu získať ich podporu. Výška úspor je impozantná a je tam aj časová úspora pre občana*," povedal Róbert Kaliňák na stretnutí so slovenskými novinármi v Bruseli. Výsledkom reformy má byť zjednodušenie kontaktu občana so štátnymi úradmi, zníženie počtu úradov na miestnej a krajskej úrovni a taktiež úspora verejných financií až vo výške 700 miliónov eur. Podľa ministra občan nepotrebuje stretávať všetkých úradníkov, ktorí robia rozhodnutia, po zavedení reformy bude skôr stretávať dlhé roky tých istých kontaktných úradníkov.

Podpredseda vlády poznamenal, že témou rokovaní bol aj pripravovaný zákon o verejnom obstarávaní. Pripravovaný zákon je podľa ministra v širokospoločenskej diskusii, čoho výsledkom je, že od prvého návrhu po dnešok bola zmenená asi tretina dokumentu. Zákon má riešiť diery v súčasnej legislatíve, má zaviesť napríklad zohľadňovanie referencií. „*O dva roky bude prijatá nová európska smernica o verejnom obstarávaní, do tej doby však musíme tieto otázky riešiť, aby sa v budúcnosti nestávalo, že dodávateľ v priebehu realizácie prerušil prácu. Musíme prijať dobrý zákon*," dodal minister.

(ik)

Nie superštát

Banková, fiškálna a ekonomická únia, užšia previazanosť, silnejšie väzby – taká je naša budúcnosť v rámci Európskej únie. Hovoril o tom podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič na stretnutí s novinármi v bruselskom sídle EK. „Európska únia sa bude vyvíjať rýchlejšie a variabilnou geometriou. Budeme mať silnejšie previazanú Európu. Bude pokračovať rozpočtová a fiškála únia a diskusia o ďalšej koordinácii hospodárskych politík. Postupné dobudovávanie spoluprác by malo vyústiť do vzniku federácie národných štátov, ktorú pred niekoľkými dňami prezentoval predseda Európskej komisie. Celý tento proces je načasovaný do roku 2020," vyhlásil M. Šefčoviť. Zároveň potvrdil Barrosove vyhlásenie, podľa ktorého snahou Európskej komisie nie je budovanie superštátu, ale federácie národných štátov. Predseda EK o snahe o vytvorenie európskych spojených štátov hovoril začiatkom septembra a načrtol tým novú víziu silnejšie previazanej Európy. ***(ik)***

Na námestí vyčíňala mafia. Folklórna.

Jedným z dejísk tohtoročného, už 5. ročníka medzinárodného folklórneho festivalu „*takí sme...*" boli opäť aj Želiezovce, spolu s Levicami, Čakou, Veľkými Turovcami, Šahami, Vyškovcami nad Ipľom a Veľkými Kozmálovcami. V našom meste sa v soboru 15. septembra v Dome kultúry konala výučba ľudového tanca, ktorá bola prípravou na popoludňajšie vyvrcholenie. Tanečníci z folklórnych súborov Koccintós z Budapešti, Szilas z Rákospaloty a Vatra z Tlmáč sa od tanečníkov z Kincső učili Sallai verbunk – typický dolnohronský mužský tanec, ktorý je osobitosťou a pýchou nášho regiónu. Predviedli ho popoludní v IV. pohronskej verbovačke na Námestí sv. Jakuba, kam sa spolu s ďalšími súbormi presunuli v slávnostnom folklórnom sprievode.

Tí, ktorí si pamätajú na odvody brancov spred niekoľkých rokov mohli porovnávať svoje spomienky so scenériou zachytávajúcou verbovanie mladých mužov na dolnom pohroní koncom 18. a začiatkom 19. storočia – hudbou, tancom a vínkom. Po vzušujúcej verbovačke sa uskutočnil galaprogram, v ktorom okrem už spomenutých vystúpil bulharský súbor Naschentcheta, Slezan z Českého Těšína a supersúbor zložený z vedúcich popredných folklórnych súborov z celého Slovenska pod názvom Folclormafia.

Festival „takí sme..." bol zorganizovaný Regionálnym osvetovým strediskom v Leviciach a Nitrianskym samosprávnym krajom s finančnou podporou mesta Levice, Úradu vlády SR, Ministerstva kultúry SR a Slovenských elekrární, a. s.

Riaditeľka ROS v Leviciach Alžbeta Sádovská: „*Podujatie organizujeme už piaty raz, stále sa nadväzuje nová spolupráca, pozývame zahraničné folklórne súbory a samozrejme majú zastúpenie domáce folklórne súbory. Dá sa povedať, že sme si vytvorili takú vyváženú tanečnú harmóniu. Spolupracujeme aj s mestom Želiezovce a je to plodná spolupráca, pretože vždy sa na všetkom dohodneme a vždy všetko dopadne najlepšie, ako sa dá.*"

Prajné počasie, slušná účasť a skvelá atmosféra na námestí – k tomu všetkému popri dobrej organizácii a kvalitnom programe prispeli aj stánky s občerstvením. V nich želiezovská organizácia Csemadok, OZ Svodov a súbor Kincső ponúkali mastný chlebík s cibuľou a iné dobroty, pivo a burčiak.

Podujatie pokračovalo v Dome kultúry, kde až do neskorých hodín prebiehal medzinárodný tanečný dom.

Viceprimátor Želiezoviec Marek Kepka: „*Skvelý bol program na námestí aj „after party" v Dome kultúry. Aj hostia sa cítili dobre, niektorí odišli až po polnoci. Páčila sa mi tá atmosféra – spontán-*

na, veselá, priateľská. V medzinárodných vzťahoch dokáže hudba a tanec napraviť to, čo politici pokazia. Na tomto podujatí nebolo dôležité, kto je Slovák, Maďar, Poliak či Bulhar. Spolu tancovali, spievali a bavili sa a som presvedčený, že všetci hostia si odniesli dobré spomienky na podujatie i na Želiezovce." ***(šh)***

Športové novinky gymnázia

Kalokagatia - Mladý záchranár 2012 - Duchonka

Študenti gymnázia (Gabriel Juhász, Martin Jurček, Adam Fónod, Rebeka Imreová, Veronika Jurášová) obsadili dňa 21. 9. 2012 v krajskom kole súťaže organizovanej Odborom školstva, mládeže, športu a kultúry ÚNSK piate miesto. Napriek tomu, že nezopakovali pekné umiestnenia z predchádzajúcich ročníkov (2010 - tretie miesto, 2011 - druhé miesto) bolo piate miesto v konkurencii 35 zapojených stredných škôl veľkým úspechom pre družstvo, ktorého základ tvorili študenti 2. ročníka.

Cezpoľný beh v Kalnej nad Hronom

KŠÚ v Nitre v spolupráci so ZŠ v Kalnej nad Hronom usporiadali 25. 9. 2012 školské majstrovstvá okresu Levice v cezpoľnom behu. Družstvo chlapcov železovského gymnáza (Dávid Kuštek, Dávid Klenko, Zoltán Mészáros) obsadilo šieste miesto. V súťaži dievčat skončila naša študentka Katarína Spišiaková na siedmom mieste.

(gymzeliezovce.edupage.org)

Anikó Bottová, ktorú už železovská verejnosť mohla spoznať ako šikovnú fotografku napríklad z jej samostatnej výstavy v Železovciach, si nedávno zaknihovala celoštátny úspech v tejto oblasti, keď sa stala víťazkou kategórie v celoslovenskej fotosúťaži. Národná sieť rozvoja vidieka vyhlásila v tomto roku 2. ročník súťaže Najkrajšia fotografia z územia Miestnej akčnej skupiny. Miestne akčné skupiny pôsobia v jednotlivých regiónoch v rámci programu Leader. Do šiestich súťažných kategórií sa zapojilo 17 z celkového počtu 29 miestnych akčných skupín s 91 fotografiami. O víťazoch jednotlivých kategórií rozhodla hlasovaním verejnosť. Celkovo bolo odovzdaných 7644 hlasov a v každej kategórii zvíťazila fotografia s najvyšším počtom hlasov. V kategórii Naše tradície získala najviac hlasov Železovčanka Anikó Bottová s fotografiou s názvom Oberačka, ktorá si ocenenie prevzala na nitrianskom Agrokomplexe. Víťazke aj touto cestou gratulujeme. ***(ik)***

Deň otvorených dverí

v Zariadení pre seniorov BONAVITA DSS, n.o. v Pohronskom Ruskove

Zariadenie pre seniorov BONAVITA DSS, n.o. v Pohronskom Ruskove Vás pozýva na Deň otvorených dverí, ktorý sa uskutoční v piatok 19. októbra 2012 od 9:00 do 15: 00 hod. Bonavita je členom Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike, ktorá je najväčšou strešnou organizáciou združujúcou poskytovateľov sociálnych služieb na Slovensku. Chce širšej verejnosti otvoriť na jeden deň brány svojho zariadenia, upriamiť pozornosť na samotnú činnosť zariadenia a na poskytovanie jednotlivých sociálnych služieb.

Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

Súčasťou dňa otvorených dverí bude prehliadka priestorov zariadenia, pripravené budú propagačné materiály a fotografie dokumentujúce činnosť s klientmi, zamestnanci budú poskytovať informácie o poskytovaných sociálnych službách, budú odpovedať na otázky týkajúce sa umiestnenia klientov do takéhoto zariadenia.

Bonavita sídli na Hlavnej ulici 83 v Pohronskom Ruskove.

Ste srdečne vítaní.

Kolektív Bonavity DSS, n.o.

(kontakt: J. Hanzová 0908 064 241)

SÚŤAŽ – SÚŤAŽ – SÚŤAŽ – SÚŤAŽ – SÚŤAŽ – SÚŤAŽ

Vážení čitatelia, milé deti!

Vydavateľstvo Fragment, Mestská knižnica v Železovciach a Železovský spravodajca - Zselízi Hírmondó pripravili pre vás súťaž o hodnotné knihy. Každý, kto odpovie na dve otázky, dostáva sa do žrebovania o knihu od vydavateľstva Fragment. Každý mesiac počas trvania súťaže vyžrebujeme dvoch výhercov. Svoje odpovede môžete doručiť osobne, poštou alebo e-mailom do redakcie mestských novín alebo do Mestskej knižnice.

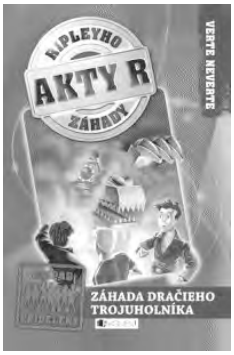

Kontakty:

Redakcia Železovský spravodajca - Zselízi Hírmondó, MsÚ Železovce, Ul. SNP 2, 937 01 Železovce,
e-mail: 93701@pobox.sk
Mestská knižnica v Železovciach, Ul. SNP 2, 937 01 Železovce, e-mail: kniznicazeliezovce@gmail.com

Súťažné otázky na október:

1. V ktorom roku vzniklo na Slovensku vydavateľstvo Fragment? (pomôcka: http://www.fragment.sk/o-nas/o-vydavatelstve/)

2. Kto je riaditeľom Mestskej knižnice v Železovciach?

V októbri vyhrávate:

1. Thomas C. Brezina: Klub čarodejníc

2. Kay Wilkins: Akty R: Ripleyho záhady 2 - Záhada dračieho trojuholníka

FRAGMENT
čítanie pre radosť a poučenie

* Šport *

Ondrej Dulai (nar. 19. 10. 1939, Trhyňa)

Prišiel na svet v dedinke rozprestierajúcej sa pri potoku Sikenica. Mal trinásť rokov, keď sa jeho rodina presťahovala do Želiezoviec a tu sa zasnúbil s futbalom. „*Cesta zo školy domov viedla cez park, kde sme sa takmer každý deň zastavili s kamarátmi zahrať sa trocha s loptou. Všetci sme futbal milovali. Keď som mal 15 rokov, už som hral v dorasteneckom družstve spolu s Dežom Urbánom, Jožom Gulisom, Ďurom Majtánom, Šaňom Sedlákom, Ďurom Riedlom, Karčim Sálom. Mojím prvým trénerom bol Imrich Urbán. Hrávali sme v tom období nezabudnuteľné duely s Novými Zámkami, Šuranmi, Bánovom, Bánovcami nad Bebravou, Handlovou,*

Dnes si pozrie už len futbalové prenosy...

Prievidzou a ďalšími. Jednu majstrovskú sezónu sme ukončili s gólovým rozdielom 116:24 na čele tabuľky. Súperi sa nás obávali,“ spomína si na svoje začiatky niekdajší futbalista. Na svoj prvý majstrovský zápas nastúpil na trávniku v Nových Zámkoch, kde naše mužstvo utrpelo potupnú prehru

V pohárovom zápase s B družstvom bratislavského Slovana v r. 1962 sme prehrali 2:1

11:1, avšak v jarnej časti ju splatilo, keď na domácej pôde vyhralo 7:1. Ako 17-ročný už klopal na dvere družstva dospelých, ktoré sa mu aj otvorili. Pod vedením trénera Ladislava Haulíka hrával v nedeľné odpoludnia s Ondrejom Csudaim, Ľudovítom Szabóm, Vojtechom Szalaim, Alexandrom Simonom, Alexandrom Nyírőm, Ernestom Mokosom, Milanom Michlom, Viktorom Virágom či Alexandrom Szalaim. Svoje vojenské roky strávil v českom meste Bor u Tachova, odkiaľ sa vrátil v r. 1960 a vo svojej futbalovej kariére pokračoval opäť v Želiezovciach. V strede obrany strávil v družstve nášho mesta ďalších 6 rokov. Rád spomína aj na tie roky, keď hrával v jednom mužstve s Jozefom Tóthom, Ľudovítom Pálinkásom, Ivanom Sasvárim, Jánom Csikósom, Aurelom Nagyom. Trénerský post zastávali v tom období Alexander Németh, Aurel Nagy a Štefan Mezőlaky. Mimoriadne tvrdé, ale férové duely viedli proti Kolárovu, Bánovu, Šuranom, Hlohovcu, Tvrdošovciam, Šali, Štúrovu, Šahám či nitrianskemu B družstvu. „*Pozvali ma aj do výberu okresu, čo bola pre mňa mimoriadna pocta. Vlastne každý zápas bol osobitným zážitkom.*“ Bandi často už len pohľadom vyplašil hráčov súpera. Nikdy však nebol vylúčený. Fanúšikov ohuroval výbornou hrou hlavou a ani po trochu tvrdosti nemusel ďaleko chodiť. Vďaka jeho schopnosti presne a účinne obrať súpera o loptu ho porovnávali so známym hráčom maďarského Fradi Sándorom Mátraim. Žiaľ, zranenia sa mu nevyhýbali, dvakrát mal zlomenú kľúčnu kosť, trikrát prasknuté rebro. V civilnom zamestnaní bol spočiatku závozníkom, potom pracoval v miestnej tehelni, kde z pece vyberal denne desaťtisíc tehiel. Kvôli náročnosti tejto práce a fyzickému zaťaženiu sa často nemohol zúčastňovať tréningov a vo svojich 27 rokoch preto skončil s aktívnou činnosťou. „*Ťažko som znášal takto skorý nútený odpočinok. Spočiatku som si síce vyšiel na zápasy, domov som sa však vždy vracal so slzami v očiach. Chcel som dôstojné ukončenie hráčskej kariéry, dôstojnú rozlúčku a rozhodol som sa, že uzavriem túto prekrásnu epochu svojho života. Dnes si pozriem už len televízne*

Pred domácim majstrovským zápasom v r. 1963 s trénerom Imrichom Urbánom (v hornom rade prvý zľava)

prenosy futbalových zápasov, najradšej mám nemecký, anglický a španielsky futbal.“ Má dvoch synov, jeden z nich bol brankárom, svojho času účinkoval v dorasteneckom aj v B mužstve Želiezoviec.

(ág)

FUTBAL

Výsledky futbalových družstiev

IV. liga – dospelí – východ

Želiezovce – Váhovce 2:0 (1:0) Rotík S., Barecz Ľ.
Veľký Meder – Želiezovce 6:0 (4:0)
Želiezovce – Vrakúň 1:0 (1:0) Barecz Ľ.
Štúrovo – Želiezovce 0:0

IV. liga – dorastenci – juhovýchod

Želiezovce – Bánov 0:3 (0:1)
Veľký Meder – Želiezovce 6:0(3:0)
Želiezovce – Veľké Uľany 2:3 (1:2) Heimlich, Klimaj
Štúrovo – Želiezovce 4:0 (3:0)

III. liga – starší žiaci – juh

Želiezovce – Marcelová 7:1 (0:1) Paluška P. 2, Páchnik D. 2, Torač, P. Gyepes , R. Szokol
Svätý Peter – Želiezovce 1:4 (1:2) Gyepes 2, Vrba, Nehrer
Želiezovce – Šahy 1:0 (0:0) L. Sokol
Močenok – Želiezovce 2:5 (0:1) R. Gyepes 2, N. Gyepes, L. Sokol, Paluška

III. liga – mladší žiaci – juh

Želiezovce – Marcelová 3:1 (3:0) Mácsadi 2, Klimaj
Svätý Peter – Želiezovce 1:0 (0:0)
Želiezovce – Šahy 1:2 (1:1) Burín
Močenok – Želiezovce 4:1 (2:0) Klimaj

nyf.

Ki nekünk, zselízieknek...

→8

sérelem érte az utóbbi egy évben, hogy itt nincs mit ünnepelni. Aktív és bátor, szociálisan érzékeny katolikus közéleti – értelmiségi – szerepvállalás megtestesítőjének, Prohászka Ottokárhoz hasonlóan a kereszténységszocialista gondolatvilág terjesztőjének tekintették őt, az utolsó olyan szlovákiai püspököt, aki a felvidéki magyarságot is képviselte. 1925. május 17-én halt meg Kassán. Hamvait a Szent Erzsébet-dóm altemplomában helyezték örök nyugalomra.

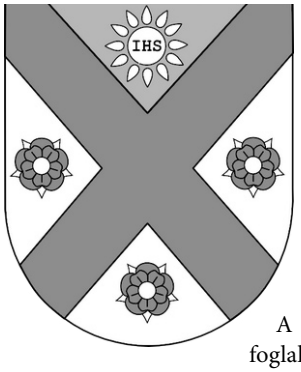

Ez a gazdag életpálya pedig itt a Garam mentén, Zselízen indult. A helyi történelemmel foglalkozók véleménye ugyan megoszlik arról, hogy pontosan melyik házban is sírhatott föl legelőször Fischer-Colbrie Ágoston, ám vélhetőleg a grófi uradalomhoz tartozó szolgálati lakások a kastélyhoz közel helyezkedtek el, ezért az erdészlak is egykoron a mai Általános Hitelbank (VÚB) helyén állhatott, vagy akár a ma Kisegítő iskolaként funkcionáló épület lehetett. Mindez viszont nem változtat azon, hogy nekünk zselízieknek lokális identitástudatunk egyik alappilléreként kell, hogy álljon Fischer-Colbrie Ágoston tisztelete, emlékezete, és kultuszát szülővárosa méltóképpen kell, hogy ápolja.

Csonka Ákos

Jesenné upratovanie 2012!

Mestský úrad v Želiezovciach vyzýva obyvateľov mesta na jesenné upratovanie svojich obydlí a ich okolia. Pre tento účel sú zabezpečené veľkoobjemné kontajnery, ktoré sú umiestnené na gaštanovej aleji na ploche vedľa štadióna. Kontajnery sú viditeľne označené pre zber týchto druhov odpadov:

– objemný odpad (starý nábytok, koberce, a pod. Opotrebované pneumatiky nie!),
– drobný stavebný odpad (betón, tehly, obkladačky, dlaždice a keramika),
– biologicky rozložiteľný odpad (odpad zo záhrad: pokosená tráva, konáre, lístie a pod.).

Zber elektroodpadu (elektrické a elektronické prístroje a zariadenia), nepotrebných batérií a akumulátorov sa uskutoční dňa 9. novembra 2012. Tento deň elektroodpad, nepotrebné batérie a akumulátory treba vyložiť pred rodinný dom alebo vedľa kontajnerov pri bytových domoch. So zberom začíname o 8. hodine ráno, preto Vás žiadame, aby tento druh odpadu bol vyložený včas.

Upozornenie:
Nemiešajte odpad v kontajneroch!
Nevykladajte na verejné priestranstvo odpad zo záhrad!
Nevykladajte na verejné priestranstvo iný odpad ako elektroodpad, batérie a akumulátory!
Elektroodpad, batérie a akumulátory môžu byť vyložené iba dňa 9. novembra 2012!
Zber a prepravu vyloženého elektroodpadu, batérií a akumulátorov môže vykonávať výlučne iba na to oprávnená firma, ktorá má túto činnosť zmluvne zabezpečenú. Nedodržanie týchto upozornení bude považované ako porušenie VZN, za čo môže byť uložená pokuta do výšky 165,96 €.
Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu!

Kronika - Krónika

Prišli na svet – Világra jöttek

4. 9. Boris Pavlovič (Želiezovce), 15. 9. Sofia Billerová (Želiezovce), 22. 9. Oliver Púček (Želiezovce), Natália Ambrúzová (Želiezovce), 26. 9. Damian Németh (Želiezovce), 27. 9. Tobias Diaz (Želiezovce)

Sľúbili si vernosť

12. 5. Svetlana Šonkolová (Želiezovce) – Ravi Sawney (V. Británia), 15. 9. Peter Katona (P. Ruskov) – Katarína Majerová (Hronovce), 22. 9. Tomáš Kovács (Štúrovo) – Anikó Paparinská (Želiezovce), 29. 9. Ronald Hanula (Želiezovce) – Veronika Medveďová (Hronovce), Norbert Buzási (Želiezovce) – Diana Jókayová (Želiezovce), Ľuboš Pulčár (Veča) – Viktória Bogolepová (Želiezovce), Vojtech Svoboda (Želiezovce) – Andrea Sziartová (Želiezovce)

Gratulujeme – Gratulálunk

50
Mária Leváková 03. 10.
Iveta Saskőiová 11. 10.
Marta Václavová 13. 10.
Valéria Turčeková 22. 10.
Zdenka Homolová 23. 10.
Koloman Dudáš 24. 10.
Gabriel Lakatoš 28. 10.
Ladislav Bajkai 28. 10.

60
Viera Kolompárová 05. 10.
Jozef Gubík 05. 10.
Michal Litavský 10. 10.
Terézia Paráková 15. 10.
Marta Zabadalová 17. 10.
Eva Fillová 18. 10.
Mária Kúdelová 20. 10.
Miroslav Tiefenbacher 22. 10.
Alžbeta Zaťková 25. 10.
Július Fűry 28. 10.
Ján Tóth 31. 10.

70
Ema Dulaiová 04. 10.
Gizela Michňová 05. 10.
Michal Novodomský 13. 10.
Anna Dudášová 13. 10.
Margita Mendrejová 20. 10.
Július Turček 25. 10.
Helena Slušná 27. 10.
Viola Kocsisová 28. 10.

80
Alžbeta Gráfová 03. 10.
Helena Húbertová 14. 10.

90
Matilda Kantorová 12. 10.

Opustili nás – Elhunytak

6. 9. Ľudovít Dobroviczký (Želiezovce, 38 r.), 13. 9. Marta Cziriová (Želiezovce, 51 r.), Alexander Halaši (Nýrovce, 58 r.), 17. 9. Justína Rusková (Želiezovce, 69 r.), Anna Dudášová (Hronovce, 85 r.), 22. 9. Mária Leahová (Bíňa, 87 r.), 24. 9. Kornélia Lacková (Šalov, 50 r.), 5. 10. Magdaléna Pliešovská (Želiezovce, 58 r.), František Bohumel (Kukučínov, 56 r.), Mária Búriová (V. Ludince, 73 r.), 10. 10. Štefan Pecko (Želiezovce, 85 r.), Rozália Baráková (Strekov, 103 r.),

Železovský spravodajca
Mesačník mesta Želiezovce. Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce, IČO: 00 307 969
Číslo registrácie: EV 3292/09
Šéfredaktor: Ladislav Levicky
Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko
Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk
Tlač: MsÚ Želiezovce
Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó
Zselíz város havilapja. Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata, nyilvántartási szám: 00 307 969
Lapnyilvántartási szám: EV 3292/09
Főszerkesztő: Levicky László
Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko
Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szrnf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk
Nyomda: Zselízi Városi Hivatal
A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

- 60 r. sympatický, slušný rozvedený pán by sa rád zoznámil so serióznou ženou s vlastným bývaním. Rád vypomôžem aj v domácnosti. Len vážne. Volať 036/7713539. Peter (12-27)

- Predám veľký dvojizbový byt v Želiezovciach. Cena dohodou. M: 0917 092 613 (12-29)

TÉLEN, NYÁRON HOZZÁNK JÁRJON!
Eredeti vecsési savanyúság

- savanyított káposzta
- savanyított káposztalevél
- csalamádé
- töltött almapaprika
- vegyes savanyúság
és sok minden más.

Zselíz, SNP 197/86
0910 597 088, 0903 701 674
(12-28)

Opatrovateľský kurz

najlacnejšie v celom okrese!

Možnosť individuálneho štúdia
- aj popri zamestnaní!

Info: Monika Pápai, 0918 86 99 83
alebo gutgepflegt@gmail.com
(12-23)

Jesenná deratizácia 2012

Mestský úrad Želiezovce, odbor výstavby a územného rozvoja oznamuje občanom mesta a všetkým právnickým a fyzickým osobám pôsobiacich na území mesta, že v zmysle § 5 ods. 6 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Želiezovce č. 6/2004 o ochrane životného prostredia mesta Želiezovce, vlastníci, alebo užívatelia domov a podnikateľských objektov sú povinní najmenej dvakrát ročne vykonať deratizáciu nehnuteľnosti, a to na jar v priebehu 13. týždňa a na jeseň v priebehu 44. týždňa bežného roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že termín jesennej deratizácie sa blíži, upozorňujeme na túto povinnosť. Zabránime tým zvýšenému výskytu hlodavcov v meste a zabezpečíme zdravšie životné prostredie.

Z dôvodu celoplošnej deratizácie mesta Želiezovce, ktorá prebehne od 29. októbra do 4. novembra 2012 upozorňujeme majiteľov psov na nebezpečenstvo možnosti otrávenia psa pri kontakte s návnadou, alebo uhynutým hlodavcom. Preto dbajte vo zvýšenej miere na pohyb Vášho psa a podľa možnosti ho nepúšťajte z vôdzky v čase od 29. októbra do 4. novembra 2012. Za pochopenie ďakujeme.

Harmonogram vývozu triedeného odpadu na rok 2012

Zo Svodova a z Mikuli v dňoch: 22. októbra, 26. novembra a 18. decembra. Z ulíc 1. okruhu v dňoch: 23. októbra, 27. novembra a 19. decembra. Z ulíc 2. okruhu v dňoch: 24. októbra, 28. novembra a 20. decembra. Z obchodov v dňoch: 25. a 26. októbra, 29. a 30. novembra a 21. decembra.

Itt hagytál mindent, amiért küzdöttél.
Elváltál azoktól, akiket szerettél.
Szívünkben itt él az emléked, amíg élünk,
Nem feledünk Téged.

Mély fájdalommal emlékezünk
id. Csikós Jánosra
halálának 10. évfordulóján.
A gyászoló család

(12-30)

Spomienka

...tu nahlas plačem, chcem Ťa naspäť a chcem Ťa živého,
nikdy sa nezmierim, že našli Ťa mŕtveho.
Vždy som si život vážila a mala ho rada,
no život bez Teba je osudová zrada.
Potácam sa každý deň, dúfajúc, že ho prežijem,
stále Ťa očami hľadám a naivne si myslím,
že Ťa niekde zbadám.

Dňa 22. októbra 2012 si pripomíname 1. smutné výročie smrti nášho milovaného manžela a otca
Zsolta Gerháta z Veľkého Dvora.
S láskou spomínajú manželka Erika, syn Zsolt, svokra a švagor.
(12-31)

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎7711000) ponúka:

Tepperwein,K.: CHOROBY VYČÍTANÉ Z TVÁRE
Bratislava, NOXI 2012. Cena 9,26 €
Pozorujte a pochopte reč svojho tela. Dozviete sa, ako ste na tom zdravotne. Aj ďalšie diela terapeuta k dispozícii.

Nicholson,T.: GORILA. Cena 9,99 €
Bratislava, Dixit 2012.
Najočakávanejšia kniha roka. Prekvapivé fakty.

Wilsonová,J.: ANJEL VIKY Cena 9,95 €
Bratislava, Slovart 2012.
Osudy Jade a Viky zmení dopravná nehoda, ale priateľstvo zostáva.

kniznicazeliezovce@gmail.com
www.facebook.com/KniznicaZeliezovce

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎7711000) ajánlata:

KINCSEKET ADOK NEKED... Ára 8,60 €
Budapest, Alexandra 2012.
Ajándékok könyve. Mély gondolatok, bölcsességek. A könyv lapjait igazi eperfa papírból készítették.

Müller,P.: Sorsról és életről. Ára 12,25 €
Budapest, Alexandra 2012.
Fényadó gondolatok gyűjteménye, talán másképp látunk vele. A másik mű a szeretetről, szerelemről.

365 MESE A NAGYITÓL Ára 12,95 €
Budapest, Napraforgó 2012.
Az év minden napjára jut egy mese ebből a mesekönyvből.

* Sport *

Dulai András (szül.: 1939.X.19., Tergenye)

A Szikince-patak völgyében fekvő településen látta meg a napvilágot. Tizenhárom éves volt, amikor szüleivel együtt Zselízen telepedett le, és itt jegyezte el magát a focival. „Az iskolából hazafelé a parkon keresztül vezetett az út, és barátaimmal majd minden nap megálltunk egy kicsit labdázni. Mindannyian abból a fajtából voltunk, akik imádták a focit. Tizenöt éves koromban már az ifjúsági alakulatban kergettem a labdát Urbán Dezsivel, Gulis Józsival, Majtán Gyurival, Sedlák Sanyival, Riedl Gyurival, Sál Karcsival. Az első edzőm Urbán Imre volt. Az érsekújváriakkal, nagysurányiakkal, bánkeszikkel, bániakkal, nyitrabányaiakkal és a privigyeiekkel

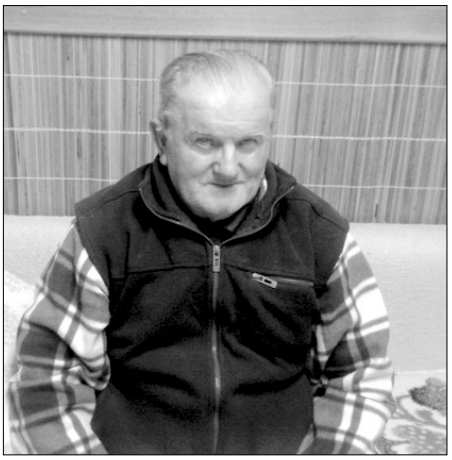

vívtunk felejthetetlen összecsapásokat. Az egyik idényben 116 : 24-es gólaránnyal végeztünk a táblázat élén. Tartottak is tőlünk az ellenfelek" – emlékszik vissza a kezdetekre az egykori labdarúgó.

Az első bajnokin egyébként az érsekújváriak otthonában mutatkozott be, ahol a gárda csúfos 11 : 1-es vereséggel tért haza. Tavasszal viszont visszavágtak az ellenfélnek, akkor 7 : 1 lett a végeredmény. Tizenhét évesen már a felnőtteknél követelt és kapott helyet, ahol Haulík László edző irányítása alatt Csudai András, Szabó Lajos, Szalai Béla, Simon Sándor, Nyírő Sándor, Mokos Ernő, Michlo Milan, Virág Viktor és Szalai Sándor társaságában lépett pályára vasárnaponként. Katonaéveit a csehországi Bor u Tachova városkában töltötte, majd 1960-ban ismét Zselízen folytatta sportpályafutását. Középhátvédként még hat évet húzott le városunk csapatában. Szívesen tekint vissza azokra az időkre is, amikor Tóth Józseffel, Pálinkás Lajossal, Sasvári Ivánnal, Csikós Jánossal és Nagy Auréllal kergette a labdát. A szakmai munkát akkortájt Németh Sándor, Nagy Aurél és Mezőlaky István edzők irányították. Igencsak kemény, ám általában sportszerű találkozókat vívtak Gútával, Bánkeszivel, Nagysuránnyal, Galgóccal, Tardoskeddel, Vágsellyével, Párkánnyal, Ipolysággal és a nyitrai fakóval. „Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy a járási válogatottba is meghívtak. Egyébiránt minden meccs élménynek számított."

Egy hazai bajnoki meccs előtt 1962-ben (az első sorban balról az első)

Bandi sokszor már a pillantásával is elrettentette az ellenfél játékosát. Kiállítva viszont soha nem volt. Remek fejjátékkal kápráztatta el a szurkolókat, és egy kis keménységért sem kellett a szomszédba mennie. A pontosan és szakszerűen végrehajtott becsúszó szerelései a híres Fradi labdarúgó, Mátrai Sándor megmozdulásaihoz hasonlítottak. A sérülések sajnos nem kímélték őt, két alkalommal kulcscsonttörést szenvedett, három ízben pedig az oldalbordája repedt meg. Civilként kezdetben kocsikísérőként dolgozott, majd a helyi téglagyár kemencéjéből naponta mintegy tízezer téglát szedett ki. A munkaigényesség és a fizikai megterhelés miatt nemigen tudta látogatni az edzéseket, így huszonhét éves korában szögre akasztotta a focicsukát. „Nehezen viseltem el a korai kényszerpihenőt. Eleinte ugyan kimentem egy-két meccsre, ám folytonosan könnybe lábadt szemmel tértem haza. Egy becsületes szakítást, egy becsületes búcsút akartam, és úgy döntöttem, hogy lezárom életem egyik gyönyörű szakaszát. Mostanság már csak a tévé által közvetített összecsapásokat tekintem meg, főleg a német, angol és spanyol futballt kedvelem." Két fia közül az egyik kapusnak szegődött, a zselízi ifjúsági és B csapatban is szerepelt hajdanán.

(ág)

A privigyeiek elleni idegenbeli 4:1-es győztes meccsen, 1965-ben (fehérben)

LABDARÚGÁS

Futballcsapataink eredményei

IV. liga – felnőttek – kelet

Želiezovce – Váhovce 2:0 (1:0)
Rotík S., Barecz Ľ.
Veľký Meder – Želiezovce 6:0 (4:0)
Želiezovce – Vrakúň 1:0 (1:0) Barecz Ľ.
Štúrovo – Želiezovce 0:0

IV. liga – ifjúsági csapat – délkelet

Želiezovce – Bánov 0:3 (0:1)
Veľký Meder – Želiezovce 6:0(3:0)
Želiezovce – Veľké Uľany 2:3 (1:2)
Heimlich, Klimaj
Štúrovo – Želiezovce 4:0 (3:0)

III. liga – diákcsapat – dél

Želiezovce – Marcelová 7:1 (0:1)
Paluška P. 2, Páchnik D. 2, Torač, P. Gyepes , R. Szokol
Svätý Peter – Želiezovce 1:4 (1:2)
Gyepes 2, Vrba, Nehrer
Želiezovce – Šahy 1:0 (0:0) L. Sokol
Močenok – Želiezovce 2:5 (0:1)
R. Gyepes 2, N. Gyepes, L. Sokol, Paluška

III. liga – kölyökcsapat – dél

Želiezovce – Marcelová 3:1 (3:0)
Mácsadi 2, Klimaj
Svätý Peter – Želiezovce 1:0 (0:0)
Želiezovce – Šahy 1:2 (1:1) Burín
Močenok – Želiezovce 4:1 (2:0) Klimaj

nyf.

Ki nekünk, zselízieknek Fischer-Colbrie Ágoston?

Egyetemi tanulmányaim során jó néhányszor találkoztam Fischer-Colbrie Ágoston nevével, és egy zselízi ismerősömtől megtudtam, hogy ez a férfiú bizony szerény kis városkánkban látta meg a napvilágot. Ez a tény komoly büszkeséggel töltött el eztán, valahányszor egy nívós történelemkönyv hasábjain pillantottam meg a nevét. Mégis szakavatottabb embereken kívül a helyiek nemigen tudják, hogy ő valójában zselízi kötődésű, de lássuk be a nagy többség tulajdonképpen azzal sincs teljesen tisztában, ki is volt valójában ez a furcsa németes-franciás nevű illető. Pedig nem szégyellni való az ő személyisége, egyáltalán nem, egy helyütt az olvasható róla, hogy korát megelőző szellemiséggel és tudással rendelkezett (pl. számos nyelven beszélt: magyarul, szlovákul, angolul, németül, franciául, oroszul, olaszul, héberül, arabul, illetve ógörögül). Maga Márai Sándor is megemlékezik róla, Kassáról szóló önéletrajzi regényében, az Egy polgár vallomásaiban, ahol, mint szentéletű aszkétát írja le. Ha végigtekintünk életpályáján, mindezt tanúsíthatjuk is, és rádöbbenhetünk, hogy a 19. század végén, illetve a 20. századelőn élő Fischer-Colbrie nem csak korát, de szellemiségben a mai kort is megelőzte, és talán messze le is hagyta. Keresztény értékrendje mellett mindvégig kitartott, és a történelem legkeményebb viharai között is – gondolhatunk itt akár az I. világégésre, akár a trianoni tragédiára –, kiállt szűkebb-tágabb „nyája" igazságáért, akár magyar, akár szlovák jogtiprásról volt is szó. Mégis a sors furcsa fintora úgy rendezte, hogy pont ő volt az, aki pappá szentelte többek közt a későbbiekben háborús bűneiért felelősségre vont Jozef Tisót is. De nézzük meg közelebbről ki is volt ő, és mivel sikerült beírnia magát a történelem hasábjaira.

1863. október 16-án született az akkori Magyarország, Bars vármegyéjében levő Zselízen. Családja német és francia felmenőkkel is rendelkezett, apja Fischer-Colbrie Antal uradalmi erdőfőtanácsos volt, aki az Esterházy-család szolgálatában állott, édesanyja pedig Kovař Szerafina. Tanulmányait Kremsmünsterben, Pozsonyban és Esztergomban végezte, majd Simor János esztergomi érsek 1886-ben szentelte pappá. Rá két évre Bécsben teológiai doktorátust is szerzett. Ezután Budapesten káplán, majd esztergomi levéltáros, érseki titkár és hercegprímási szertartóként is működött. 1890-ben udvari kápláni címet kapott. A magyarországi kereszténytársadalmi legelső képviselői közé sorolták. Ő fordította le latinból magyarra az 1891-ben XIII. Leó pápa által kiadott Rerum Novarum című körlevelet is. 1901-ben dogmatikát adott elő a Pázmáneumban, majd 1902-ben ki is nevezték a dogmatika professzorává valamint az intézmény rektorává. 1900-ban esztergomi kanonok és pápai protonotárius. 1904-ben az akkori kassai püspök Bubics Zsigmond mellé nevezték ki koadjutornak, és 1907-ben szentelték kassai megyés püspökké. Ferenc József 1915-ben társadalmi célú tevékenységéért vaskereszt rendjével tüntette ki. Az államfordulat előtt jelentkező türelmetlen nemzetiségi politika Magyarországon sok idegen nyelvű pap üldözését is okozta, ez ellen Fischer-Colbrie több ízben is intenzíven fellépett, papjai mellett pedig mindig teljes mértékben kiállt. Tudatában volt az anyanyelvi egyházi hitélet fontosságának, ezért engedélyezte a szlovák nyelvű egyházi kiadványok terjesztését is.

A szlovákság iránti türelmes, 1918 előtti magatartása miatt egyedül ő maradhatott magyar nemzetiségűként püspöki székében, természetesen csak miután letette hűségesküjét az újonnan alakult államra. Széleskörű kapcsolatai révén 1920-ban aktívan közreműködött a később Esterházy János fémjelezte Kereszténytársadalmi Párt létrehozásában. A csehszlovák hatóságok ezután meglehetősen kritikusan néztek tevékenységére és személyére. 1919-ben állami részről felkérték Fischer-Colbrie püspököt, hogy tartson egy díszmisét az egyéves Csehszlovákia fennállásának ünnepére, amire a püspök azt válaszolta, hogy gyászmisét szívesebben tart, mivel Szlovákia katolikus lakosságát annyi

10→

Zsuzsika második lett

A Kárpát-medence földrajzverseny 1997-ben indult. A verseny alapítója és elindítója a Magyarországi Földrajztanárok Egylete és a budapesti Fővárosi Pedagógiai Intézet volt. A cél egy olyan verseny létrehozása volt, amelybe a Kárpát-medence magyarlakta vidékeinek általános és középiskolás diákjai egyaránt bekapcsolódhatnak. A nemzetközi döntő során az elméletben tanultakat a helyszínen is megismerhették. A nemzetközi döntőnek több alkalommal adott otthont Magyarország, Szlovákia, Erdély, Vajdaság és Kárpátalja is. Iskolánk tanulói már a kezdetektől bekapcsolódtak ebbe a versenybe, és többen sikeresen szerepeltek a nemzetközi döntőkön is.

Számomra külön öröm most felidézni a kezdeteket, a versenyek izgalmát, a kirándulásokat, táborozásokat, a nyári szünidő alatti felkészüléseket a nemzetközi fordulókra. Néha irigykedtem is, amikor eljutottak Kárpátaljára, Erdélybe vagy Magyarország olyan tájaira, ami számomra ismeretlen volt.

A sok közös kirándulásból maradandó élmény lett. Nagyon büszke vagyok Lebron de Leon Krisztiánra, Bahík Zsoltra, Torma Szilárdra, Jankovič Péterre, Tóth Attilára, Mészáros Évára, Laiszner Tamásra és most Mészáros Zsuzsára. Közülük többen a középiskolában is folytatták a versenyzést, a földrajzi ismeretek gyarapítását.

A 2011/2012-es tanévben a verseny témája „A Duna, ami összeköt" volt. A kétfordulós verseny 2. helyezettje Mészáros Zsuzsanna lett, iskolánk VIII. B osztályának tanulója. A sok szép könyv mellé jutalomkirándulás is járt. A tartalmas kirándulás része volt a makettmúzeum Kisbéren, hajóút a Dunán és a Természettudományi Múzeum megtekintése Budapesten.

Gratulálunk, Zsuzsika!

Horváth Irén,
az Alapiskola földrajztanára

Botta Anikó fényképészsikere

Botta Anikót tehetséges fényképészként a zselíziek már ismerhetik, többek közt önálló zselízi kiállítása nyomán. Legutóbb országos jelentőségű sikert ért el ezen a téren, amikor egy szlovákiai fényképészversenyen kategóriájában győztesként hirdették ki. A Szlovák Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat idén tavasszal kihirdette a Helyi Akciócsoportok Legszebb Fényképe elnevezésű verseny második évadját. A helyi akciócsoportok a Leader program keretében kialakított regionális tömörüléseként működnek, régiónkban az Alsó-Garam Menti Fejlesztési Patnerség néven. Hat kategóriában 17 helyi akciócsoport (29-ből) jelentkezett be a versenybe, amelyben összesen 91 fényképre lehetett szavazni. Az egyes kategóriák győzteséről a nagynyilvánosság részéről érkező szavazatok száma döntött. Összesen 7644 szavazatot regisztráltak a szervezők. A Tradícióink elnevezésű kategóriában a legtöbb szavazatot a zselízi Botta Anikó szerezte meg az egyik garamsallói rendezvényen készült Szüret című képével. A győzelemért járó díjat a verseny eredményhirdetésén, a nyitrai Agrokomplexen vehette át. Anikónak ezúton is gratulálunk sikeréhez.

(ik)

Írjuk, mondjuk helyesen!

„Légyszives, írjátok alá!”

Igencsak meglepődtem, amikor egy tanítványom egy vagy talán két évtizeddel ezelőtt ezzel a kéréssel szólt hozzám az órán: „Tanító bácsi, légy szíves, hajtsa be a táblát, mert így nagyon csillog!” A mondat elején a tegezésen (légy szíves) lepődtem meg, két szóval később meg azon, hogy hirtelen magázásba csapott át (hajtsa be). Azóta többször is tapasztaltam, hogy a mai gyerekek már nem érzik tegező formának a „Légy szíves!” alakot. Valószínűleg azt sem érzik, hogy a „Légy” ebben az esetben a „van” ige felszólító módbeli alakja, amelyet ugyanúgy ragozhatunk, mint minden más igét. Még egyes szám első személyben is használhatjuk: „*Azt mondta nekem, hogy legyek szíves, adjam át az igazolványomat.*”

Napjainkban egyre többször tapasztalom, hogy olykor már a felnőttek is elbizonytalanodnak a „Légy szíves!” alkalmazásakor. Láttam már olyan felszólítást is egy jelenléti ív fölött, hogy „Légyszives, írjátok alá!”. (Ráadásul így, egybe írva és rövid -i-vel.) Itt nem a tegezés és a magázás összetévesztéséről van szó, hiszen aki írta, egyértelműen tegezni szeretné a megszólítottakat. Ezúttal az a baj, hogy a megszólítottakhoz többes számban szeretne szólni, erről tanúskodik az „írjátok alá!” többes száma. De akkor miért „Légy szíves”? Miért nem „Legyetek szívesek”? Az elbizonytalanodásban minden bizonnyal az is szerepet játszik, hogy „sms-nyelven” már sem a „Légy szíves”, sem a „Legyen szíves” vagy „Legyenek szívesek” formával nem találkozunk túl gyakran. Ott egyszerűen „Lécci”. (Sőt: „Léccike!”)

Nem ritka jelenség egy nyelvben, hogy bizonyos szavaknak, szókapcsolatoknak idővel elhalványul az eredeti értelme vagy (mint a fenti esetben) a nyelvtani formája. Ma már nem mindenkinek magától értetődő, hogy a *tessék* a *tetszik* ige felszólító módú alakja. Ennek az lehet az oka, hogy igéink közül csupán néhánynak rendhagyó a felszólító módbeli alakja, és mindössze három viselkedik felszólító módban kétféleképpen. Ez a *látszik, tetszik* és a *metsz* ige. A *látsszék, tetsszék, metsszék* formák mellett a *lássék, tessék, messék* formákat is használjuk. A Magyar Nyelvhelyességi Lexikon (Corvina, 2001) szerint: „*Valamennyi ragozási forma helyes, de … a csonkolt tőhöz kapcsolt, s-es változatok archaikusabbak, veretesebbek. Az* ***s****-es formák közül a* ***tessék*** *általánosan elterjedt.*” Mivel a mai beszélők már nem érzik a *látszik—lássék, tetszik—tessék, metsz—messe* közti közvetlen kapcsolatot, vagy régiesnek érzik az s-es formát, a „szemünk előtt” válik külön (fejlődik szét) a látsszék és lássék, tetsszék és tessék, a metssze és messe jelentése. Senki sem beszélne *tettszék-látsszék munkáról*, ide csakis a *tessék-lássék* illik. Ellenben: „*Azért vette fel a legszebb ruháját, hogy mindenkinek tetsszen.*” Hasonlóan: egy matematikai szakszövegben furcsán hatna, ha azt írnánk, hogy „A*z m egyenes metssze az n egyenest*!” Itt egyértelműen a *messe* a helyes. (A „szakma” így használja.) De ha nem geometriai értelmű metszésről van szó, a *metssze* is elfogadható: „*A gazda azért ment ki a kertbe, hogy megmetssze a szőlőt.*”

Horváth Géza

Maffia a főtéren. Folklórmaffia

Az Ilyenek vagyunk... nemzetközi folklórfesztivál idei, 5. évfolyamának egyik színhelye ismét Zselíz volt. Városunkon kívül Léva, Cseke, Nagytúr, Ipolyság, Ipolyvisk és Nagykoszmály látta vendégül a rendezvényt. Városunkban szeptember 15-én, szombaton néptáncoktatás folyt, amely a délutáni kicsúcsosodás előkészülete volt. A budapesti Koccintós, a rákospalotai Szilas, a garamtolmácsi Vatra táncosai a Kincső tagjaitól tanulták a sallai verbunkot – a tipikusan helyi jellegű férfitáncot, amely régiónk sajátossága és büszkesége. A Kincsősök a IV. garammenti verbunktalálkozón mutatták be a Szent Jakab téren, ahová ünnepélyes menettánc vezetett a kultúrházból.

Akik emlékeznek még a fiatalok néhány évvel ezelőtt még szokásos bevonulására, összevethették emlékeiket a téren bemutatott 18-19. századi Garam menti verbunkkal, amelyet zene, tánc és bor segítségével adtak elő a táncosok. Az izgalmas verbunkbemutató után kezdődött a gálaműsor, ahol a felsorolt tánccsoportokon kívül a bolgár Naschentcheta, a Český Těšínből érkezett Slezan, valamint az ország legjobb folklórcsoportjainak vezetőiből toborzott Folklórmaffia elnevezésű szupercsapat lépett fel.

Az Ilyenek vagyunk... fesztivált a lévai központú Regionális Művelődési Központ szervezte Nyitra megye önkormányzatával karöltve Léva város, az SZK Kormányhivatala, Kulturális Minisztériuma és a Szlovák Erőművek Rt. támogatásával.

A lévai RMK igazgatónője, Alžbeta Sádovská: „Immár ötödik alkalommal rendeztük meg a fesztivált, újra és újra új együttműködéseket alakítunk ki, külföldi folklórcsoportokat hívunk meg, és hazai csoportoknak is lehetőséget adunk. Elmondhatjuk, hogy harmonikus és kiegyensúlyozott a táncos felhozatal. Együttműködünk Zselíz önkormányzatával is, mégpedig gyümölcsözően, mert mindig sikerül megegyeznünk, és mindig a lehető legjobban alakulnak közös dolgaink.”

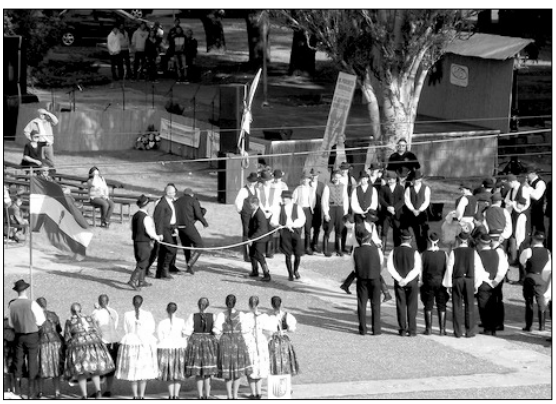

Kellemes idő, nagy számú közönség, jó hangulat volt a téren – ehhez a jó szervezőmunka és az élvezetes műsor mellett a frissítőket árusító standok is hozzájárultak: a zselízi Csemadok, a Kincső és a Szódó polgári társulás tagjai kínáltak zsíros kenyeret hagymával és egyéb finomságokat, valamint sört és murcit.

A műsor a művelődési otthonban folytatódott, ahol a késő esti órákig táncház folyt.

Kepka Márk, Zselíz alpolgármestere: „Nagyszerű volt a műsor a főtéren, és az ezt követő after-party is a kultúrházban. A vendégek is jól érezték magukat, sokan közülül csak éjfél után távoztak. Tetszett a hangulat, amely spontán, vidám és barátságos volt. A nemzetek közti viszonyok terén a zene és a tánc képes helyrehozni azt, amit a politikusok elrontanak. A rendezvényen nem az volt fontos, ki szlovák, ki magyar, ki lengyel vagy bolgár. Együtt táncoltak, énekeltek, szórakoztak, és meggyőződésem, hogy a vendégek sok-sok szép emléket vittek haza a rendezvényről és Zselízről.” ***(šh)***

Gofri, sör, csokoládé és európai intézmények

Ha Brüsszelt említik, gondolatunkban megjelennek az európai intézmények – az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európai Tanács. Habár sokat hallunk és gyakran olvasunk róluk, a szlovákiai euróhivatalnokok szerint az egyszerű polgárnak még mindig kevés az információja az ott történtekről. Belgium és fővárosa, Brüsszel ízletes csokoládéjáról, söréről és a belga gofriról (waffel) is ismert. Mindezeket megkóstoltuk munkalátogatásunk során, melyet újságíróknak tartottak az európai intézményekben az Európai Bizottság szlovákiai képviseletének szervezésében. A tizenhat kiválasztott szlovákiai újságíró – főleg az országos írott sajtó, elektronikus média és sajtóügynökségek munkatársai – között ott volt a zselízi városi újság főszerkesztője is.

Mit tesz a turista, „egy kirándulás résztvevője", ha a szállodába való esti megérkezés után lekési a portánál való találkozást, és a többiek, kivéve azokat, akik a pihenést az ismeretszerzés elé helyezik, már közösen elmentek a városba? Egyedül vág neki a nagyvárosi éjszakának. Lehangoló kedve átcsap egészséges kíváncsiskodásba, megörül a függetlenségnek, mely felszabadítja a másokhoz való igazodástól, az üzletek kirakata előtt való kelletlen ácsorgástól, várakozástól a kolléganőre-ismerősre-feleségre... és így tovább. Ez mind elmarad, a magányos vándor az ismeretlen terepen szabadon választhatja meg az útját, érdeklődésének tárgyát. Ennek az az ára, hogy szükség esetén nincs kivel megvitatnia a dolgokat...

A Schuman tér annak a negyednek a központja, ahol az európai intézmények és az Európai Unióhoz valamilyen módon kötődő egyéb szervezetek, valamint a tagállamok képviseletei találhatók. Robert Schuman francia politikusról nevezték el, akit az Európai Unió szellemi atyjának tartanak, aki az Európai Parlament első elnöke volt. Az EU szervezeteiben Brüsszelben kb. 15 000 ember dolgozik, háromnegyedük külföldi, közülük 250-300 szlovák. A tér közvetlen közelében található a Berlaymont épülete, az Európai Bizottság székhelye, melyet a múlt század hatvanas éveiben építettek a Dames du Berlaymont kolostor helyén, amelyről a nevét is kapta.

Metróval pár perc alatt eljutunk a központi vasútállomásra, melynek közelében található a gótikus Cathédrale St-Michel (Szent Mihály katedrális), kicsit a párizsi Notre-Dame-ra ha-

sonlító gyönyörű épület. Victor Hugo a brüsszeli katedrálist a stílusában leghűségesebb gótikus templomépítménynek nevezte. A megvilágított hatalmas templom este tízkor a térkép nélkül bóklászó látogatónak jó tájékozódási pontot nyújt. Csak két utcával kell arrébb menni, hogy a Grand Place-en találjuk magunkat. A turisták által legkeresettebb brüsszeli helyhez vezető utcákon hotelek, éttermek (melyek nyári teraszai télen is működnek, persze a tél ott jóval enyhébb, mint nálunk), ajándékboltok ... és csokoládé, minden mennyiségben. A csokoládéüzletek nagyon szépek, a kirakatok csokoládé-szökőkútjai senkit sem hagynak hidegen, dizájnjukkal és illatukkal becsalogatják a látogatót.

Talán eredményesebben, mint pár utcával odább a már-már agresszív pincérek, akik a vékonyabb dongájú turistákat képesek szó szerint berángatni az éttermükbe, leültetni az asztalhoz, még mielőtt tudatosítaná az illető, hogy eredetileg más volt a célja. De térjünk vissza a csokoládéüzletekhez – sok helyen különféle csokoládékat helyeznek ki, amelyet meg lehet kóstolni... Az eladók – szinte minden ilyen boltban ugyanolyan barna uniformisban – nem méltatlankodnak, ha valaki betér, kóstolgat, de végül nem vesz semmit. Tudják, hogy ha valaki egyszer megkóstolja az eredeti belga csokit, az előbb vagy utóbb vásárolni is fog, és sok vásárló turista épp az ő boltjában veszi majd meg az ízletes finomságot.

Belgiumban lenni, és nem megkóstolni a gofrit olyan, mint Londonban nem utazni a double- deckeren, Rómában nem kóstolni meg a pizzát, Prágában a sört vagy Bécsben a kávét. Vagyis vétek. Lépten-nyomon kínálják, minden üzletben dúsgazdag a kínálat. Keserű csokival és tejszínhabbal kiváló és még telít is. Csokoládéval és gofrival jóllakva, édességgel eltelve ellenállóbb vagyok a csábító illatokkal szemben, és végre elkeveredem a Nagy térre. És hogy az élmény hamisítatlan belga legyen, elkezd esni az eső, amire itt gyakran van példa. Aki nem dolgozik Brüsszelben, irigyli azokat, akik ott dolgoznak, akik viszont itt dolgoznak, gyakran alig várják az alkalmat, hogy hazatérhessenek, főleg az időjárás miatt. Úgy tartják, hogy néhány hét is eltelhet anélkül, hogy a brüsszeliekre kikacsintana a nap, és az eső is általában napi gyakorisággal fordul elő. A Grand Place-i első élményem tehát autentikusra sikeredett. A gyönyörűen (talán túlságosan is) díszített céhházak építészetileg harmonikus egységet alkotnak. Éjfél előtt az esőben a tér szinte üres, turisták sincsenek, ami nem lehet gyakori látvány. Éjfél előtt egyedül egy idegen nagyvárosban – veszélyes is lehet, de ezt csak akkor tudatosítom, amikor látom, mennyi rendőr tartózkodik a téren, ami viszont ennek ellenkezőjét igazolja.

A tértől két utcányira található a város legismer-

tebb attrakciója, a Manneken Pis (pisilő kisfiú). Létezik néhány legenda erről a szoborról, amely kis méretével lepi meg a legtöbb bámészkodót. Időről időre különféle ruhákba öltöztetik – a fiú ruhatára már több száz öltözékből áll. Ha két nappal korábban érkezem, mexikói viseletben láttam volna... A legendák egyike úgy tartja, hogy a 14. században Brüsszelt idegen seregek vették körül, de a város sokáig ellen tudott állni. A támadók ezért a várfalaknál robbanóanyagot helyeztek el. Kileste őket egy brüsszeli kisfiú, aki lepisilte az égő gyújtózsinórt, és ezzel megmentette a várost. Kevésbé köztudott, hogy a fiúnak néhány utcával arrébb van egy húgocskája is, Jeanneke Pis (pisilő kislány), és állítólag van a városban egy Zinneke Pis (pisilő kutya) is, ez utóbbiról azonban nem állt módomban meggyőződni.

Végezetül még valamit a belga sörről, amiről az ínyencek szerint könyveket lehetne írni. Azt mondják, hogy Belgiumban több száz fajta sört találunk – mindenféle típusút. Sörkóstolónk (másnap, a többiek kíséretében) azonban csak egy söröző re és egy sörfajtára terjedt ki, ezért ez az élmény szegényes maradt. Ráadásul – és itt megnyilvánult a csapatszellem negatív hatása – csoportunk többsége úgy döntött, hogy a híres brüsszeli Delirium Caféval szembeni söröző be menjünk. A Delirium Cafe elég forgalmas volt, de azért biztosan akadt volna néhány asztal. 2004-ben ez a vendéglő úgy iratkozott be a Guiness rekordok könyvébe, mint ahol 2004 fajta sört árusítanak. Csapatunk tagjainak többsége azonban erről nem tudott, ezért a szemközti üres(!) söröző t választotta. Ha egy söröző egy ilyen forgalmas helyen üres, annak biztosan oka van. Csak összehasonlításként: egy kb. két decis meggyes sörért – kiszolgálás nélküli volt a hely – több mint 3 eurót kérnek... Az árak ugyan mindenhol hasonlóak lehetnek a környéken, de ha véletlenül arra járnak, inkább a Delirium Cafe-t próbálják ki. A hivatalos program nem engedte, hogy alaposabban is megismerkedjünk a várossal. Nem sikerült pl. megismerni a sörkultúrát, sem engedni a rámenős pincéreknek, és megkóstolni a helyi ételkülönlegességeket. Nem sikerült megkóstolni az itteni hasábburgonyát, amelyről a belgák úgy tartják, hogy ők találták fel, és nem láttuk a város további nevezetességeit sem, például az Atomiumot. Talán legközelebb...

Levicky László

Szerveznek, ígérgetnek, mások helyettük dolgoznak…

Szeptember 22-én két fiatalember – Tomáš Baka és Richard Galata – kezdeményezésére megszerveztük a Sári-patak parkon áthaladó szakaszának tisztítását. Ha azonban valaki azt gondolná, hogy a remek ötletért a két kezdeményező dicséretet érdemelte, alaposan mellétrafált. A szürke eminenciás szemszögéből nézve elmesélem, hogy is valósult meg a rendezvény. És hogy félreértés ne essék, nem álnéven teszem ezt, és rögtön hozzáfűzöm, hogy a Zselízi Városi Hivatalban dolgozom.

Amikor a nevezett fiatalemberek feleszméltek, hogy a parki szakaszon a patak tarthatatlan helyzetben van, és tenni kellene valamit rendbehozatala érdekében, elsősorban szóban nagyon eltökéltek voltak, főleg amikor a munkáról beszéltek. Tudom, a patak nincs jó állapotban, ezt mindnyájan látjuk, de talán nem mindannyian tudjuk, hogy a patak karbantartása a Povodie Hrona vállalat hatáskörébe tartozik, és hogy bármilyen beavatkozást a park területén előzetesen jelenteni kell az állami természetvédelmi hatóságnak, mivel a terület harmadfokú védelmet élvez. Mindenféle tevékenységhez előzetes beleegyezést is kérni kell. Ennek ellenére a város úgy határozott, hogy támogatja a nemes gondolatot, és mindent megtesz azért, hogy támogassa azokat, akik jelezték segítő szándékukat. Mit jelentett ez a gyakorlatban? A város biztosította a konténereket (inkább el sem mondom, mennyibe került), a segédeszközöket a kesztyűktől kezdve a zsákokon keresztül a gereblyéken, villákon át a lapátokig, valamint a kezdeményező fiatalemberek kérésére ételt is készíttetett az előzetesen jelentkező 29 embernek. Keserűen megjegyezhetjük: annak ellenére, hogy a városi költségvetésben egyetlen cent sem volt erre a célra, a patakot kitisztították. Méghozzá úgy, hogy maguk a kezdeményezők – nevezhetném őket hazugoknak is – el sem jöttek, és azok sem jöttek el, akikkel eredetileg számoltak. A feladat a város, a kerékpárosok és néhány jóakaratú ember vállán maradt. Összesen 23-an voltunk, és közülünk csupán egyetlen egy ismerte személyesen a rendezvényt meghirdető szervezőket.

Még most is rossz érzésem van ettől, és ha valaki a jövőben hasonló kezdeményezéssel próbálkozik, személyesen tessékelem ki. Akárhogy is igyekszik a város, akár a föld napja alkalmával, akár másként, az emberek nem változnak – ígérgetni könnyű, a tevékeny részvétel azonban fáj, és nemcsak a 29 jelentkezőről van szó.

Köszönöm mindazoknak, akik ott voltak és segítettek: a város alkalmazottainak, aktivációs dolgozóinak, és külön a Lukáč házaspárnak, Pišák Tibornak, Koperdák Pálnak, a Roczkó családnak, Porubsky Dezsőnek és az Ironsheep Crew tagjainak.

Jana Kišďurková

Újszerű gondoskodás a zöldövezetről. Vagy mégsem új?

A szódói óvoda egykori épületének udvarán rendszeresen birkák legeltek – hangzott el a zselízi képviselő-testületi ülésen, amikor egy vállalkozó kérvényét tárgyalták meg, aki szeretné bérbe venni a létesítményt. A birkák azért voltak ott, hogy ne kelljen kaszálni, magyarázta Ladislav Vékony, a Svodov polgári társulás egyik tagja, aki egyúttal képviselő is. A polgári társulás a területet időnként különféle rendezvények megszervezésére is használta. Valószínűleg az a tény vezette a tagokat a zöldövezet karbantartásának erre az ésszerű megoldására, hogy a társulásnak nincs elegendő pénze. Egyszerűen mondva: hogy a birkák is jóllakjanak és a benzint is megtakarítsuk.

Hasonló megoldást alkalmaznak más városok is világszerte, pl. a cseh főváros, Prága vagy az olasz Torino, és hasonló megoldásra jutott városunk is néhány évvel ezelőtt a Garam melletti zöldövezet karbantartására. Az autókemping területén tavaly néhány hétre lovakat legeltettek. Akkor a város képviselői és dolgozói megegyeztek a lekéri pszichiátriai kórházzal, hogy az intézményben terápiás célokra használt lovak egy részét bizonyos időre a zselízi autókempingben helyezik el, ahol számukra elegendő legelőterület van. A kaszálógépek helyett a lovak felhasználásával a város tavaly 1200 eurót takarított meg. Habár egy időnként bonyolult kérdés aránylag egyszerű megoldásáról van szó, a takarékossági intézkedések független értékelésében ez a lépés bizonyára több pontot ért volna el, mint a legegyszerűbb megoldás – a személyzet leépítése. Természetesen, hozzá kell tenni, hogy e módszer takarékossági lehetőségei korlátozottak, bár itt nemcsak a gazdasági, hanem az ökológiai szempontok is fontosak. Kész nyeremény már az a helyzet, amikor a kettő nem mond ellent egymásnak.

Idén a lekéri pszichiátriai kórházzal való együttműködés a lovak hasznosítása terén különféle akadályok miatt nem ismétlődhet meg, de valószínűleg továbbra is fennáll olyan lehetőség, amelyből mindkét fél profitálhat, és megvalósítása lehetséges lesz. Vagy legaláb megmarad a megoldás keresésének lehetősége. ***Levicky László***

A rendes emberek jogaiért

A növekvő agresszivitás, a rendes emberek alkotmány által garantált jogainak egyre gyakoribb korlátozása vezette Jozef Božíkot, Partizánske polgármesterét lakossági petíció elindítására – a rendes emberek jogainak megvédésére. A petíciót szeptember elején kezdték, célja, hogy 100 000 aláírást gyűjtsenek össze a kezdeményezés támogatói. „Nem akarjuk már tétlenül szemlélni az eseményeket, ezért gyűjtjük az aláírásokat. Célunk, hogy összegyűjtsünk 100 000 aláírást, hogy rákényszerítsük az SZK Nemzeti Tanácsát arra, hogy foglalkozzon a témát érintő törvények módosításával. Megérett az idő arra, hogy megvédjük a rendes emberek jogait az aszociális elemektől, és szigorítsák a rendes többség emberi jogai ellen vétő, beilleszkedni képtelen egyének büntetését" – jelentette ki a partizánskei polgármester abban a levélben, amelyben felszólította polgármester társait a petíciós akció támogatására. „A petícióba bekapcsolódhatnak azok a szlovák állampolgárok, akik a nyomtatványon beírják nevüket, állandó lakhelyüket és aláírják azt. A petíciót a 18 éven aluliak is aláírhatják, amennyiben megértik a petíció szövegét. Nálunk, Partizánsken bevált a harmadik szektorral való együttműködés (Nyugdíjasegylet, Matica slovenská, Testi Fogyatékosok Szövetsége, sportklubok stb.), amelyek aktívan bekapcsolódnak a város társadalmi életébe, és segítenek a probléma orvoslásában is" – tette hozzá Jozef Božík. A polgármester titkársága szerint a 100 000 aláírást szeptember végéig tervezték összegyűjteni, de ha ez nem sikerül, folytatják a gyűjtést. A petíciót a Zselízi Városi Hivatalban is aláírhatják. ***(ik)***

Nyugodt hónap

Az augusztus volt az év egyik legnyugodtabb hónapja, már ami a közrendet és -biztonságot illeti. Ez derül ki a városi rendőrség augusztus havi tevékenységéről szóló beszámolóból. Az utolsó nyári hónapban a városi rendőrök 7 kihágás ügyében jártak el, ebből négyet szóbeli figyelmeztetéssel oldottak meg, három esetben pedig összesen 30 euró összegű büntetést is kiróttak. Ezenkívül 77 esetben ellenőrizték a vendéglátóhelyek zárórájának betartását, 43 alkalommal végeztek igazoltatást, és 147 alkalommal ellenőriztek városi ingatlanokat. A városi rendőrség együttműködik az egyik, Zselíz területén tevékenykedő magán őrző-védő szolgálattal, és ennek nyomán augusztusban 18 alkalommal őrizte a szolgálat központi ügyeletére kapcsolt épületeket. ***(ik)***

A bérlők többet fizetnek, de egyelőre maradnak. Márciusig

A munkásszálló bérlőinek még nem kell költözniük, bár a képviselő-testület júniusi ülésén született határozata ezt helyezte volna kilátásba. Az augusztusi ülésen nem született új döntés, érvényben maradt hát a júniusi határozat, amely szerint a testület azt tanácsolja a polgármesternek, hogy csupán szeptember végéig írja alá a bérleti szerződéseket, és a szükségszállást készítse elő a város az esetleges érdeklődők fogadására. Augusztusban a polgármester kijelentette, hogy a testület ajánlását nem kell szükségszerűen teljesítenie. Felvállalta, hogy személyesen beszél az összes lakóval, majd a tárgyalások eredményétől függően dönt arról, meghosszabbítja-e a szerződéseket. Mivel a polgármester szerint a lakók beleegyeztek a lakbér emelésébe, további három hónappal, ez év végéig meghosszabbította a szerződéseket. A városi hivatal szakembereinek számítása szerint az átlagosan 6%-kal megemelt lakbér fedezi a fenntartási költségeit.

A szeptemberi önkormányzati ülésen a képviselőknek a városi hivatal által kidolgozott négy lehetőség közül kellett választaniuk. Az egyik lehetőség az volt, hogy az épületet feleslegesé nyilvánítják, majd versenytárgyalás útján eladják. Az értékbecslő 238 ezer euróra becsülte a munkásszálló értékét. A következő két lehetőség az épület kiürítését és felújítását helyezte kilátásba, amelynek költségét 300 ezer euróra becsülték. A negyedik lehetőség a fokozatos felújítás volt, amely során a megmaradt, rendesen fizető bérlők fokozatosan költöznének át a felújított részekbe.

A szeptemberi ülésen néhány képviselő kijelentette, hogy a polgármestertől várta a helyzet megoldását, ha már nem vette figyelembe a testület ajánlását, és aláírta a szerződéseket egy újabb negyedévre. „Ezt a problémát meg is oldottam, a szerződéseket aláírtam, az összes lakó beleegyezett a lakbér növelésébe, az adós bérlőkkel törlesztési határidőkben egyeztünk meg. A lakbér növelése után nem lesz az épület fenntartása ráfizetéses. Most a képviselő-testületnek kell döntenie, hogyan tovább. A kérdés az, fel akarjuk-e újítani az épületet, és ha igen, milyen módon, egyszerre, vagy fokozatosan?" – vázolta a helyzetet a polgármester az önkormányzati ülésen, amelyet kb. egy tucat bérlő is részt vett. A fő kérdés az volt, van-e a városnak pénze egy ilyen felújításhoz, és ez foglalkoztatta a képviselőket is. Polka Pál azt ajánlotta, a város adja el az épületet, és a befolyt összegből újítsa fel a szükségszállást, az eladás mellett érvelt Ladislav Vékony is. Horváth Géza azt ajánlotta, a város vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy eladja az épület egy részét, a bevételből pedig felújítja a másik részt. Peter Martosy a legfontosabb feladatnak a lehetséges pénzforrás felkutatását tartotta. Az épületet értékes vagyonnak tartja, ezért az eladás szerinte csak végső lehetőség legyen, amikor biztos lesz, hogy nincs rá fedezet. Azt is kijelentette: nem bízik abban, hogy az eladás utáni bevételt a költségvetés szerint használják fel, amely szerinte amúgy is csak a vagyon eladásának köszönhetően van még felszínen. Kijelentését a polgármester félretájékoztatásnak és rémhírterjesztésnek tartotta, és hozzátette, hogy a város pénzügyi helyzete javult: az utóbbi hónapokban a kötelezettségek összege 350 ezer euróról 190 ezerre csökkent.

A testület végül arról határozott, hogy a bérleti szerződések további negyedévvel, 2013 márciusáig legyenek érvényben. Ezzel a város időt nyert arra, hogy lehetőségeket és eszközöket keressen a jövő évi költségvetésben az esetleges felújításra, vagy hogy másként döntsön az ingatlan sorsáról.

(ik)

Hotel vagy gyár a „prérin"?

Ez a kérdés nem a városi képviselő-testület ülésén hangzott el, hanem a zselízi Comenius Gimnázium rendhagyó angolóráján, amelyet szeptember 24-én a magyar házban tartottak. A negyedik és a nyolcadik évfolyamok diákjai bemutatták, hogyan képzelik el a Zselíz központjában levő szabad területek kihasználását, mindezt prezentáció formájában adták elő, mintha egy, a beruházás megvalósításáról dönteni hivatott részvénytársaság közgyűlésén lettek volna. Mindezt angolul és magyarul. „Hasznos megmutatni, hogy a fiatalok elgondolkodnak városunk jövőjéről. Az angol nyelvoktatás keretében van business english óránk is. Ezeken a tanórákon minden évben »eladok« a diákoknak egy-egy területet a városban, ők pedig elkészítik a terület felvirágoztatására a tervüket. Idén a választás a Lidl melletti kihasználatlan telekre esett. A diákoknak létre kellett hozniuk egy céget, amelynek igazgatótanácsa döntött arról, mit kezdenek a területtel" – mondta Bogolepová Klára, angol nyelvtanár.

A negyedikesek és a nyolcadikosok különböző módon közelítették meg a feladatot. A negyedikesek olyan társaságot hoztak létre, amely audiotechnika árusításával foglalkozik, és úgy döntöttek, hogy a városközpontban ilyen gyárat valamint bérbe adható irodahelyiségeket létesítenek. A másik csoport 16 emeletes luxushotelt tervezett medencével. Mindkét esetben, a cégek egyes ágazatokért felelős munkatársai képviselték a válogatás feltételeit, a kiválasztott megoldás előnyeit és hátrányait. Szót kaptak az ingatlan kiválasztásáért felelős dolgozók is, a közgazdászok, dizájnosok, a banki szakemberek. A rendhagyó angol órán részt vettek meghívott vendégek is – a város polgármestere, a helyi magyar alapiskola igazgatónője és néhány helyi vállalkozó, akik meggyőződhettek arról, hogy diákjainknak jól megy az angol, némelyeknek egyenesen kiválóan, és mindemellett nem hiányzik belőlük a vállalkozói szellem sem. Néhány év alatta business english órákon a diákok – egyelőre csak elméleti szinten – rendbe rakták a város jó részét. Előfordulhat, hogy pár év múlva némelyikük élesben is megteszi ugyanezt... ***(ik)***

A Comenius Gimnázium a Comenius projektben

Zselízen volt a Comenius program keretében megvalósított Culture – Everyday Life and Traditions nemzetközi projekt következő megállója. A projektben Bogolepova Klára vezetésével vesz részt a zselízi Comenius Gimnázium, amely október 1-jén fogadta a többi résztvevő szervezetet. A zselíziek a projektet német, belga és spanyol iskolákkal közösen valósítják meg. Ez a projekt a maga nemében már a harmadik sikeres próbálkozás, célja, hogy az egyes résztvevők székhelyén kölcsönösen találkozzanak a programban résztvevő iskolák képviselői, és megismerjék egymást. A partneriskolákból érkező vendégeket október első napján szívélyesen fogadták a művelődési házban a gimnázium diákjai és pedagógusai. A jelenlevőket köszöntötte a város polgármestere és Cserba Katalin, a gimnázium igazgatója. Mindketten hangsúlyozták, hogy a nemzetközi együttműködés a legjobb alkalom a kölcsönös ismerkedésre, saját történelmünknek európai összefüggésekben való vizsgálatára, valamint új ötletek és tapasztalatok táptalaja is egyben. A vendégek fogadásának keretében a zselízi iskola ünnepi kultúrműsorral készült, melyben fellépett a Franz Schubert Gyermekkar és a gimnázium diákjai.

(ik)

Támogatják az egyesületeket. Csak nem egyenletesen...

„A kultúrára és a Zselízi Művelődési Otthonra a város 2,5-3 milliót (korona) költ évente, hasonlóan a Városi Sportklubot is évente nagyságrendileg 1,5 millióval támogatja. Ezek a kiadások tulajdonképpen a város területén működő polgári társulások támogatására irányulnak. Szükséges, hogy az ezirányú »félreértéseket« helyre tegyük, hiszen pont azoknak a polgári társulásoknak a képviselői panaszkodnak leginkább, hogy nem kapnak támogatást az önkormányzattól, amelyeket a város ilyen módon támogat" – jelentette ki városunk polgármestere a Garam menti verbunk elnevezésű rendezvényen szeptember közepén nyilvánosan elhangzott kritikával kapcsolatban. A polgármester szerint az energiákkal kapcsolatos kiadásokkal, a karbantartással és a személyi kiadásokkal a kultúrházban és a sportpályán végső soron az ott tevékenykedő polgári társulásokat támogatja a város. „Ezért nem korrekt az kijelenteniük, hogy a város nem támogatja őket. Sokkal több okuk lenne ugyanezt kijelenteni a sporthorgászoknak, a sportlövőknek vagy például a teniszezőknek. Évek óta az a helyzet, hogy néhány egyesület előnyt élvez, és hihetetlen összegeket kap, miközben fontos tudatosítanunk, hogy a város a kulturális és sporttevékenységnek csupán a feltételeit köteles megteremteni, nem pedig épületeket üzemeltetni" – mondta el Bakonyi Pál, és hozzátette, hogy ezt a helyzetet el kellene rendezni. „Szívesen támogatnám az összes zselízi egyesületet dotációk útján, de ha egyszer a város gazdálkodása veszteséges, ez a költségvetési fegyelem megsértését jelentené. Meg kell teremtenünk a feltételeket ahhoz, hogy többet adhassunk a polgári társulásoknak. És ezt nem kiadáscsökkentéssel, hanem külső források bevonásával tudjuk elérni" – tette hozzá a polgármester. ***(ik)***

Határozat a határozat el nem fogadásáról?

Mivel a képviselő-testület augusztusi ülésén semmilyen határozatot nem fogadott el a munkásszálló további sorsával kapcsolatban, a határozatba az ezzel kapcsolatos napirendi ponthoz csak az az információ került, hogy a képviselő-testület titkos szavazással szavazatszámláló bizottságot választott. Néhány képviselő szerint az információ alapján a határozatból az sem derül ki, tulajdonképpen miről szólt a titkos szavazás. Polka Pál szerint a határozatból hiányzik a mondat arról, hogy a javaslatot nem fogadták el. A városi képviselő-testület tanácskozásainak jegyzőkönyvírója szerint a határozatba csak a jóváhagyott javaslatok kerülnek, amelyek éppen a képviselő-testületben való jóváhagyásuk miatt emelkednek határozati szintre. A jóvá nem hagyott javaslatok nem szerepelhetnek a határozatban, ezek, hasonlóan a vitához, a jegyzőkönyv részei.

A zselízi képviselő-testület néhány évvel ezelőtt foglalkozott azzal a javaslattal, hogy a jegyzőkönyvek felkerüljenek az internetre, de akkor a testület úgy döntött, hogy a határozatok mellett csak az előterjesztések kerüljenek fel a honlapra. Az üléseken történtekről a határozatok és a jegyzőkönyv nyújthatna tájékoztatást, de ilyen formájú bővebb információk iránt a nyilvánosság részéről ez idáig nem volt érdeklődés. A polgárok a jegyzőkönyvet kikérhetik a városi hivatalban ***(ik)***

A Mikulčan leendő székhelye: körvonalazódik a megoldás

Az utóbbi időben egyre gyakrabban merül fel a Mikulčan polgári társulás székhelyének kérdése, illetve egy garammikolai ingatlan megvásárlása erre a célra, főleg miután a polgári társulás tagjai találtak egy megfelelőnek tűnő ingatlant. A garammikolai családi ház eladó, és mind a tulajdonosok, mind pedig a polgári társulás tagjai szerint a legjobb lehetőség az, ha a Mikulčan és a helyiek céljait szolgálná a jövőben. Egy hónappal ezelőtt az egyesület felkérte a várost, hogy támogassa az ingatlan esetleges megvásárlásában. „Zselíznek van művelődési otthona, Szódón is van kultúrház, és az épületekkel kapcsolatos kiadásokat a városi költségvetés állja. Ezért jogos a kérés, hogy Garammikolának is legyen hasonló lehetősége" – jelentette ki városunk polgármestere a képviselő-testület szeptemberi ülésén. Polka Pál reakciójában elmondta, támogatja az elképzelést, mert ápolni kell a hagyományokat, ám hozzátette: kár, hogy amikor a múzeum mellett tervezett illemhelyekről volt szó, amelyeknél a költségvetés is alacsonyabb volt, tovább kellett várni a testület támogatására. Horváth Géza megjegyezte, hogy év közben a város nem talált eszközöket a városi polgári társulások támogatására, az előterjesztett határozattal viszont egyetlen társulást támogatnának. Ladislav Vékony más megvilágításban közelítette meg a kérdést: „A Mikulčan polgári társulás nem azt kéri, hogy a város vegyen számára egy ingatlant. Megvásárlása után az épület városi tulajdon lenne, az egyesület csupán használná, mint ahogy a Szódói polgári társulás használja a szódói kultúrházat vagy a zselízi kultúrházat használják a szervezetek. A garammikolaiaknak jelenleg nincs ilyen lehetősége. Az ingatlan tájházként is üzemeltetnék, így tulajdonképpen egy második múzeumunk lenne." Peter Martosy szerint virtuális pénzosztásra vállalkozunk – hiszen tudjuk, hogy a városnak jelenleg nincs pénze

erre a célra, a testület mégis az ingatlan megvásárlásáról készül szavazni. A kérdés akkor lehet szerinte aktuális, amikor lesz rá fedezet. „Abban az esetben is szükség lenne egy listára, hiszen már ezelőtt megegyeztünk, hogy szükség van a múzeum melletti illemhelyekre vagy ravatalozókra, most pedig itt van ez az ingatlan. Ha lesz elég pénz a tőkeforgalmi költségvetésben, akkor szépen sorjában, ahogy jóváhagytuk a beruházásokat, meg is valósíthatjuk őket" – mondta a pénzügyi bizottság volt elnöke, és azt javasolta, hogy a testület vegye nyilvántartásba ezt az ügyet, és hogy a lehető legrövidebb időn belül készüljön egy áttekintés azokról a beruházást igénylő projektekről, amelyek a testületben már támogatást nyertek, mégpedig a jóváhagyásának sorrendje szerint. A Mikulčan polgári társulás elnöke, Pavol Ivan szerint az egyesület célja nem az volt, hogy rákényszerítse a városra az ingatlan megvásárlását, inkább egy ajánlattevésnek szánták, tudva, hogy ez a lehetőség most aktuális, és úgy tűnik, előnyös is. Ráadásul az 1928-ban épült házban korabeli felszerelés, bútor, mezőgazdasági eszközök vannak, amelyeknek köszönhetően tájházként is szolgálhatna az épület. A polgári társulás kérvényére reagálva a képviselő-testület beleegyezett abba, hogy a szóban forgó ingatlan a város által megvásárolandó ingatlanok listájára kerüljön, ám nem döntött magáról a megvásárlásról. Kérdés, hogy a tulajdonos lokálpatriotizmusa kitart-e addig az ideig, amíg a város pénzhez és egységes elhatározásra jut, illetve nem lenne-e célszerűbb más megoldást választani, például bérleti szerződést és elővásárlási opciót kötni a jelenleg lakatlan ingatlanra, vagy pedig egy ingatlanlízinghez hasonló megoldáson gondolkozni. ***(ik)***

Döntöttek a munkásszállóról

1→

si osztályának januárig kell kidolgoznia az épület további sorsának műszaki, jogi és szervezési lehetőségeit. A Vasút utcai szükségszállás előkészítésének kérdésében a testület úgy döntött, hogy az épület jobb szárnyát érintetlenül kell hagyni, és továbbra is a jelenlegi céljára használni. Erős fagyok vagy egyéb szükséghelyzet esetén a téli hónapokban a város lehetővé teszi, hogy a rászorultak fűtött városi épületekben éjszakázhassanak (szükségszállás, ill. túljelentkezés esetén a nyugdíjasklub, a sportpálya épülete, szódói kultúrház stb.). A határozat ilyen alternatíva szerinti megvalósítása 300 eurós kiadással jár.

A fagyokban a rászorulók a városi épületekben, például a szükségszálláson húzódhatnak meg.

Zöld jelzést kapott a költségvetés-módosítás

A képviselők megtárgyalták a város konszolidált zárszámadásának évzáró beszámolóját, miközben vita folyt a szlovák alapiskolának a Tenergo távhőszolgáltatására való rácsatlakozás előnyéről, az üzemanyaggal kapcsolatos kiadásokról, az alkalmazottak étkeztetéséről és a város karácsonyi díszítéséről is. A testület jóváhagyta a jelentést, és tudomásul vette azt az értesítést, miszerint két városi szervezet veszteséggel fejezte be az évet. „A szabadidőközpontról van szó, amely 4044 eurós veszteséggel zárta gazdálkodását. A veszteség amiatt keletkezett, hogy a szervezet 2010. július 1-jén alakult, és ettől kezdve köteles volt könyvelni az értékcsökkenési leírásokat, amelyekre a fenntartó nem biztosított fedezetet. A szervezet alakulásának időpontja arra is hatással volt, hogy a 2010-es évvel szemben a bérek megkétszereződtek. A másik veszteséggel záró vállalat az Ekoferment Želiezovce Kft. volt, amely 7122,50 eurós veszteséget termelt amiatt, hogy alapításától fogva nem végzett semmilyen tevékenységet, így az alapítással járó költségek nem térültek meg a tevékenységből származó bevételből" – írja a beszámoló. A testület tudomásul vette a városi költségvetés 2. módosítását azzal a tájékoztatással, hogy általa nem változik a költségvetés, sem bevételi, sem kiadási oldalon. Visszatért ahhoz a költségvetés-módosításhoz, amelyet a magyar óvodában felvett új munkaerők miatt kellett volna megvalósítani az augusztusi ülésen, ám akkor nem kapott kellő támogatást. 6200 eurós összegről van szó, amelyet a két óvónő bérére fordít a város, amit a sport és a városi újság nyomdai kiadásainak csökkentésével takarít meg. Gulyás Róbert kérdésére, hogy honnan kerít a város ugyanerre a célra pénzt a jövő évben, a hivatal tanügyi osztályának vezetője, Pavol Hostačný elmondta, hogy a gyermekek számának növekedésének (48-as létszámról 62-re) meg kellene látszódnia az újraelosztott adó növekedésén. A testület jóváhagyta a 3. számú módosítást. Ugyancsak jóváhagyta az iskolatanácsok összetételét, és a város mint fenntartó nevében tagokat delegált az egyes tanácsokba. Jóváhagyta az iskolai körzetek kialakításáról szóló, 15/2011 sz. általános érvényű rendelet (ÁÉR) 1. módosítását, valamint a légkör védelméről szóló 1/2012 sz. ÁÉR-t. Kiegészített egy már jóváhagyott, csoportos telekeladásról szóló határozatot, amelybe ezáltal belekerült a vásárlók neve, hogy a telekkönyvi hivatal folytathassa a korábbi, hiányos határozat miatt felfüggesztett átírást.

Székhely a Mikulčan számára

A Mikulčan polgári társulás kérvényt írt a városi képviselő-testületnek, amelyben támogatását kéri egy garammikolai ingatlan lehetséges megvásárlásához. Az épületben alakíthatná ki az egyesület a székhelyét, és egyúttal tájházként is működhetne. A házat 35 000 euróért árulják, emiatt néhány képviselő kijelentette: nem bízik abban, hogy a város a jelen helyzetben képes lenne megvásárolni az ingatlan. A testület végül úgy határozott, hogy a családi házat besorolja a megvásárolandó ingatlanok közé. Tudomásul vette a főellenőr beszámolóját a Béke utcai alapiskola hőellátásában történt intézkedésekről. A beszámoló szerint az iskola és az eddigi szolgáltató C-Therm Chmelovics Peter közti szerződés október végéig érvényes, ezután az iskola a Teplo GGE (volt Tenergo) vállalattal köt szerződést.

A mezőkről jött a bűz

Az interpellációk során Vojtech Tomašovič rákérdezett arra, hogy sikerült a városnak megoldania a Karolinán terjengő bűzzel kapcsolatos gondokat. A polgármester elmondta: a lekéri polgármester tájékoztatta őt, hogy a tartályokat az üzemeltető vállalat kiürítette, ennek ellenére szeptemberben érezni lehetett a bűzt. Ezt a mezőkön használt biotrágya okozta, amelyet a gazdálkodó cég nem dolgozott be azonnal a földbe. A vitában a képviselők visszatértek Karolina és a mikolai ingatlan ügyére. Polka Pál ismét a városi lobogók gyártását és kihelyezését sürgette. A tanácskozás végén szót kért a munkásszálló egyik lakója, aki a bérlő szemszögéből ismertette a problémát. Elmondta: immár 16 éve lakásigénylést nyújtott be a városnak, eredménytelenül, és más lakhatási lehetősége nincs. Szerinte a rendesen fizető bérlők szenvednek a nem fizetők miatt, akiknek úgy utalták ki a lakásokat, hogy nem vizsgálták, tudják-e majd fizetni a lakbért. Az ülést 6 órányi tárgyalás után a polgármester zárta.

(ik)

Nem terhelnék a költségvetést

1→

külső tényezőktől függ. „Miután a szerződést a képviselő-testület jóváhagyja, a telekkönyvi hivatalnak 60 napja van arra, hogy bejegyezze a változásokat. Ezzel egy időben már készülhetnek a szociális helyiségek építési tervei" – mondja az osztályvezető. Ha a telekcserét nem gátolják különféle komplikációk, a múzeum melletti illemhelyek a jövő év folyamán épülhetnek fel. ***(ik)***

A legendák egyike úgy tartja, hogy a 14. században Brüsszelt idegen seregek vették körül, de a város sokáig ellen tudott állni. A támadók ezért a várfalaknál robbanóanyagot helyeztek el. Kileste őket egy brüsszeli kisfiú, aki lepisilte az égő gyújtózsinórt, és ezzel megmentette a várost. Kevésbé köztudott, hogy a fiúnak néhány utcával arrébb van egy húgocskája is, Jeanneke Pis (pisilő kislány). (*Bővebben a 6. oldalon.*)

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

93701@pobox.sk

Városi újság

2012. október, XIII. évfolyam

ára: 0,35 euró

„Az utóbbi időben egyre gyakrabban merül fel a Mikulčan polgári társulás székhelyének kérdése, illetve egy garammikolai ingatlan megvásárlása erre a célra...“

3

„Az értékbecslő 238 ezer euróra becsülte a munkásszálló értékét. A következő két lehetőség az épület kiürítését és felújítását helyezte kilátásba, amelynek költségét 300 ezer euróra becsülték.“

4

Szeptemberi önkormányzati ülés

Döntöttek a munkásszállóról

Szeptember 27-én, csütörtökön tartották a zselízi képviselő-testület 20. rendes ülését. Bevezetőben a polgármester tájékoztatta a képviselőket, hogy a önként lemondott Szilva Mónika helyett Monika Tomekovát bízta meg a pénzügyi osztály vezetésével. A várakozásoknak megfelelően nagy figyelmet kapott a munkásszálló kérdése. A polgármester tájékoztatta a jelenlevőket, hogy tárgyalt a bérlőkkel, akik beleegyeztek a bérleti díj emelésébe, ezért az év végéig aláírta velük a szerződéseket. Néhány képviselő véleménye szerint minél hamarabb ki kellene üríteni és eladni az épületet, ezt a változatot támogatta Polka Pál és Ladislav Vékony is. Horváth Géza arra volt kíváncsi, nem lehetne-e eladni az ingatlan egyik részét. Peter Martosy szerint az eladás azonnal megoldaná a város gond- jait, viszont komplikálná a bérlők életét. Elmondta: a korrekt döntéshez hiányoznak a kiindulópontok. Hasonlóan érvelt Gulyás Róbert is, aki szerint több ezer euróról kell dönteniük, ám ehhez képest a beadvány nem elég részletes. Mivel több képviselő is kifogásolta a benyújtott tájékoztató anyagok terjedelmét és mélységét, a polgármester megjegyezte, hogy ez éppen olyan eset, amikor látszik, mennyire hiányzik az építésügyi bizottság a testületnek, amely részletes, áttekintést nyújtó döntést előkészítő anyagot nyújthatott volna be. A képviselők elsődleges kérdése az volt, vajon van-e a városnak pénze ahhoz, hogy belekezdjen a felújításba. Rövid szünet után a városatyák egyeztették álláspontjukat a munkásszálló jövőjével kapcsolatban: határozatukban azt javasolták a polgármesternek, hogy március végéig kösse meg a bérleti szerződéseket. A városi hivatal építésügyi és területfejlesztő-

→2

Előbb táncosokkal, majd fokozatosan nézőkkel is megtelt városunk főtere a szeptember közepén tartott *Garam-menti verbunk* elnevezésű műsoron, amely az “*ilyenek vagyunk*” nemzetközi folklórfesztivál zselízi rendezvényeként valósult meg. ***Foto: (ik)***

Nem terhelnék a költségvetést...

A teniszpályák alatti telkek és a közvetlenül a múzeum melletti telek cseréje, majd illemhelyek építése ezen a telken a múzeum számára nem jelentene költségnövekedést a városi büdzsé szempontjából. Ez derül ki abból a határozatok teljesítéséről szóló jelentésből, amelyet a szeptemberi önkormányzati ülésen tárgyaltak a képviselők. Értesüléseink szerint jelenleg az ingatlanok értékbecslése folyik, amely alapján állapítják meg a csere kiindulási pontjait. Ezután készülnek el a geometriai tervek, amelyek szerint jelölik ki a város és az Euro Energy Slovakia Kft. (EES) között cserélt területek nagyságát. A jelentés szerint a telekméretek úgy alakulnak, hogy a csere nyomán kialakuló értékkülönbözet pénzügyi kiegyenlítése fedezze az építendő szociális helyiségek költségeit. Az értékbecslés és a geometriai tervek elkészítését, majd a felek közti egyeztetést és megegyezést követően elkészül a csereszerződés-tervezetet, amely a képviselő-testület elé kerül jóváhagyásra a telekcsere folyamatának javaslatával együtt.

A városi hivatal építésügyi és területfejlesztési osztályának vezetője, Gubík Emese szerint nem könnyű meghatározni az eljárás egyes részleteinek határidejét, mert több tevékenység

→2